

Nye tider, nye samarbejds- former

- En DATS rapport om udvikling af
nye samarbejdsstrukturer og netværk
udarbejdet af

Line Hauger og Ann Vægter

Projektet er støttet af Udviklingspuljen 2007 - Dansk Folkeoplysnings Samråds
udviklingsmidler fra Undervisningsministeriet

Forord	2
Pilotprojektet	2
Processen	3
Amatørkulturen på dagsordenen!	5
Fra paragraffer til kroner	5
Folkeoplysningsloven vs. virkeligheden	6
Varde Kommune	7
Odense Kommune	7
Herning Kommune	7
Hvad kan man så konkludere?	8
Møderne	8
Varde Kommune	8
Odense Kommune	10
Herning Kommune	14
To be or not to be	16
Samspillet kunst	16
Den kreative kommune	18
Oplevelser er 'in'	18
Oplevelsesøkonomiens betydning for kulturpolitikken	18
Den lokale oplevelsesøkonomiske agenda	19
Vejen videre	20
Idékataloget	25
Den oplevelsesøkonomiske trend	25
Foreningen	25
At løfte i flok	25
Netværket	26
Kommunal strategi	27
Kommunekontakt	27
Bilag 1	29
Bilag 2	33
Bilag 3	40
Bilag 4: Brev til Varde	45
Bilag 5: Brev til Odense	46
Bilag 6: Brev til Herning	47

Nye tider, nye samarbejdsformer

- En DATS rapport om udvikling af nye samarbejdsstrukturer og netværk, udarbejdet af Line Hauger og Ann Vægter

Forord

Vi befinder os i en tid, hvor oplevelsesøkonomien for alvor har markeret sig på den politiske dagsorden og hvor kulturen forgrener sig i erhvervslivet. Det enkelte individ definerer sig selv ud fra hvilke netværk, man vælger at indgå i og stiller følgelig store krav til, hvad man bruger sin sparsomme tid på og 'hvad er der i det for mig'.

DATS - Landsforeningen for dramatisk virksomhed - mærker også i disse tider en ændring i forhold til tidligere og arbejder løbende på at udvikle organisationen, så strukturen matcher det omkringliggende samfund og måler sig med medlemmernes ønsker og behov.

Ideen til pilotprojektet "Udvikling af nye samarbejdsformer og netværk" opstod til et Landsrepræsentationsmøde på baggrund af de kommunale strukturændringer, der er sket i forbindelse med kommunesammenlægningerne samt det faktum, at flere af de gamle DATS kredse i stigende grad har valgt at nedlægge sig selv.

DATS' primære ønske er at yde råd og vejledning og være medskabende til at facilitere de bedste rammer for kunstnerisk udfoldelse for teatervækstlaget. Behovet for at undersøge situationen for medlemmer uden en kreds resulterede derfor i en idé til et eksemplarisk pilotprojekt. På dette grundlag besluttede DATS sig for at søge Dansk Folkeoplysnings Samråd om midler til udførelse af pilotprojektet, hvis mål skulle være at afklare, hvordan grupper og enkeltmedlemmer organiserer sig og kan organisere sig i de områder af Danmark, hvor kredsene nu er nedlagt. Herefter blev der ansat henholdsvis en projektleder; Line Hauger, der har et stort og mangeårigt kendskab til DATS som aktivt medlem, og en projektkoordinator; Ann Vægter, for at have en sparringspartner, der ville være i stand til at betragte organisationen udefra. Arbejdet har strakt sig over 5 måneder og pilotprojektet afrundes konkluderende med denne rapport og en trin for trin guide til, hvordan man kan kontakte sin kommune og hvad man kan bruge lokale teaternetværk til.

Pilotprojektet

Ønsket med selve projektet er således at skabe en nem og overskuelig model for, hvordan man skaber et samarbejde og opstarter et netværk for amatørteatrene i en storkommune. Herunder et forslag til en kulturpolitisk strategi og en brugbar metode til at kontakte en kommune som teaternetværk. Dette iværksættes gennem netværksmøder i udvalgte, symbolske områder. Op-

gaven er, gennem disse møder for DATS medlemmer, at initiere etableringen af netværk i de områder, hvor der ikke længere eksisterer en DATS kreds. Modellen udmunder i en rapport med et idékatalog til, hvilke aktiviteter man kan skabe i netværket samt hvordan man, trin for trin, kan kontakte sin kommune. Konkret skulle projektet gerne kunne bidrage til, at det lokale teateraktivitets- og samarbejdsniveau højnes.

Forhåbentlig vil projektet inspirere medlemmerne og resultere i en ny samarbejdsform på tværs af grupperne og med hjælp fra guiden medvirke til at gøre overgangen mellem en kredsstruktur og en 'ikke-kredsstruktur' lettere. For DATS vil det på længere sigt betyde en mere netværksbaseret struktur med en iboende mere direkte linje og kontakt til Lands-DATS, som samtidig vil kunne hjælpe med til at alle informationer kommer til rette vedkommende.

Det er også et håb, at projektet kan have en spredningseffekt på den øvrige folkeoplysning.

Nogle af konklusionerne og implementeringsforslagene kan andre foreninger også have glæde af, primært anden amatørkultur, såsom billedkunstforeninger, musikforeninger, dans med mere.

Processen

Forud for selve afviklingen af pilotprojektet er der truffet en række beslutninger og gjort grundige forberedelser for at tydeliggøre projektets profil og formål. Det har blandt andet drejet sig om at indskrænke selve undersøgelsesområdet, finde mødedeltagere, kontakte konkrete kommuner og forberede et brugbart og veldefineret mødeoplæg.

Organisatorisk er DATS opdelt i 15 kredse, som følger de gamle amtsgrænser. Nu, hvor amterne er nedlagt, er der, som nævnt, en tendens til, at også flere og flere kredse nedlægger sig selv. I skrivende stund er der fem områder i Danmark, som ikke er repræsenteret af en kreds: Ålborg-Himmerland, Det tidligere Ribe amt, det tidligere Fyns amt, det tidligere Ringkøbing amt samt det tidligere Bornholms amt.

Tidligere var kredsene gode til at have kontakt til scenerne og grupperne i deres område, men fornemmelsen er, at kontakten mellem nogle af kredsene og medlemmerne er mindsket gennem de seneste par år. Derfor kan der være langt fra den enkelte gruppe til landsorganisationen. Samtidig er disse grupper og scener også fysisk langt fra hinanden og en væsentlig formodning er, at mange heller ikke er bevidste om kommunale støttemuligheder og derudover støtteordninger i DATS regi.

For grundighedens skyld fokuserer projektet på de områder, der ikke længere er dækket af en kreds. Endvidere må det også formodes, at disse områder, netop grundet deres manglende overordnede samlingspunkt udover Lands-DATS, har det største behov for og udbytte af at indgå i netværk.

De konkrete områder, der er valgt at fokusere på, er to kommuner, der er blevet til storkommuner og derfor må antages at opleve en harmonisering i forhold til deres tilskudsmodel inden for

Folkeoplysningsloven: Varde og Herning. Derudover er Odense Kommune valgt som undersøgelsesfelt, idet den som kontrast ikke er blevet berørt af den nye sammenlægning, men er interessant på baggrund af det kulturpolitiske ønske fra kommunens side om at gøre Odense til kulturby. Derudover har kriteriet for udvælgelsen endvidere været, at alle tre områder rummer et højt teateraktivitetsniveau.

Omkring selve udvælgelsen af mulige deltagere på netværksmøderne, er alle grupper og enkeltmedlemmer, der står registreret som betalende medlemmer af DATS blevet kontaktet og inviteret. Derudover er der i den praktiske forberedelse af møderne blevet truffet aftale med en konkret gruppe i de givne områder om at facilitere selve mødet. Konkret har 7-kanten lagt hus til mødet i Varde, Nedergade Teatret stod for mødet i Odense og Vildbjerg Amatør Teater faciliterede mødet i Herning Kommune.

Forud for møderne er hver af de udvalgte kommuner blevet grundigt undersøgt. Den lokale Kulturforvaltning er blevet personligt kontaktet, med konkrete spørgsmål til den lokale kulturpolitiske strategi og støttemuligheder. De er blevet interviewet om deres lokalmodeller, hvad angår Folkeoplysningsloven og hvad de gør for amatørkulturen ud over de fastsatte rammer. Endvidere er de enkelte hjemmesider blevet gennemgået for at tjekke brugervenlighed og oplysningsniveau.

Halvvejs i projektet har Line Hauger på baggrund af de foreløbige undersøgelser udarbejdet artiklen "Kulturpolitik og amatørkultur", bragt i "Rampelyset" i december 2007. Disse observationer og dele af artiklen er således også inkorporeret i denne rapport.

Slutteligt er strukturen på selve mødeoplægget blevet gennemdiskuteret og planlagt i en grundform:

1. Hvad gør kommunen for de frivillige foreninger? Oplæg om kommunen.
2. Hvad er gruppernes/enkeltmedlemmernes erfaringer med kommune?
3. Hvad er minimumskrav til kommunerne mht. støtte og tilskud?
4. Hvad kan et amatørteaterråd gøre overfor kommunen?
5. Hvad kan man bruge netværket til?
  - Fælles talerør til kommunen.
  - Dialogforum - udveksling via mail om tekniske spørgsmål, pædagogiske spørgsmål, efterlysning af kostumer, rekvisitter m.m. Fælles mailingliste.
  - Få møder - mange idéer til samarbejde
  - Samarbejdspartnere
  - Større projekter i samarbejde - f.eks. i forbindelse med jubilæumsåret.

Amatørkulturen på dagsordenen!

I februar 2007 gennemførte Kommunernes Landsforening en spørgeskemaundersøgelse til samtlige kommuner, hvor de spurgte ind til kommunernes kulturpolitik. Denne undersøgelse viser, at kommunernes kulturpolitikere ønsker at prioritere kulturområdet. Ugebladet Søndag Aften har opsummeret undersøgelseerne, som blandt andet viser, at en tredjedel af kulturudvalgsformændene prioriterer amatørkulturlivet. De har også meget høje forventninger til kommunernes fokus på kulturpolitikken - over halvdelen af kulturformændene forventer, at kommunens kulturpolitiske status vil være højt prioriteret. Konkluderende kan man sige, at kultur, herunder amatørkultur, er højt prioriteret af kulturformændene, hvilket forhåbentligt betyder en intern kamp i kommunen for at den formulerede kulturpolitik også har økonomi bag sig.

Efter kommunalreformen har et af de centrale spørgsmål været: hvilke kommunale sektorer og forvaltninger bliver berørt af harmoniseringerne og til hvis fordel? For amatørkulturlivet handler det selvfølgelig om "Kultur" og "Fritid". Amatørkulturlivet har ben i begge lejre; i sin egenskab af frivillig folkeoplysende forening hører det under "Fritid & Idræt", og som producent af kultur hører det også under "Kulturforvaltningen". - Men vigtigst i forhold til økonomiske støttemuligheder er Folkeoplysningsloven.

Fra paragraffer til kroner

Folkeoplysningsloven er en rammelov, hvilket betyder at loven er en ramme for, hvordan kommunerne skal og kan yde tilskud til frivillige, folkeoplysende foreninger. Inden for disse rammer nedsætter kommunalbestyrelserne selv en lokal tilskudsmodel, hvilket i yderste konsekvens kan betyde, at kommunerne i begrænset forstand selv kan 'tolke' rammeloven.

Loven siger at kommunen skal:

- give tilskud til aktiviteter for børn og unge under 25 år.
- Stille ledige, offentlige lokaler til rådighed for foreningen.
- Give tilskud til foreningens egne eller lejede lokaler, når de bruges til aktivitet for børn og unge under 25 år.

Dog er der ingen fastsatte minimumsbeløb til tilskud til aktiviteter for børn og unge under 25 år. Man kan i princippet vælge at afsætte 500 kr. til alle foreningerne i kommunen og dermed uddele i alt 500 kr. til alle foreningerne i løbet af et år i den pågældende kommune.

Med hensyn til hjælp til lokaleudgifter, skal der gives 65 % i tilskud til udgifterne på foreningens egne eller lejede lokaler. Dog kan kommunen, såfremt de finder andre offentlige lokaler som er lige så egnede, vælge at anvise disse i stedet for de egne eller lejede lokaler. Offentlige lokaler er altid gratis.

Loven siger at kommunen *kan*:

- Give tilskud til personer over 25 år.

- Yde højere lokaletilskud.
- Give tilskud til særlige initiativer.
- Oprette et lokalt folkeoplysningsudvalg med repræsentanter fra de frivillige foreninger.

Danmark er et land med rigtig mange foreninger. Dels er vi et folk, der laver meget frivilligt arbejde og derfor organiserer os i foreninger, så alle er enige om vedtægterne, der udtrykker formål og indhold i arbejdet. Derudover, og nok så væsentligt, kan man af Folkeoplysningsloven konkludere, at arbejder man med aktiviteter, der kræver en vis økonomi, er det nødvendigt at skabe en forening, så man er berettiget til økonomisk tilskud. Dog kan man risikere, at man bor i en kommune, der fravælger det frivillige foreningsliv. Det er dog heldigvis kun tilfældet i de færreste kommuner. De fleste kommuner er bevidste om, at foreningerne er grobund for mange positive tiltag i samfundet. Derfor er det svært at forstå, når en kommune vælger kun at yde tilskud i forhold til minimumlovgivningen, det vil sige inden for de fastsatte rammer i Folkeoplysningsloven. Nogle kommuner vælger også at nedprioritere tilskud til områdets foreninger eller nedlægger Folkeoplysningsudvalget,

Folkeoplysningsloven vs. virkeligheden

Som tidligere nævnt, er målet med pilotprojektet at styrke og tydeliggøre DATS medlemmers muligheder for samlet at gå til deres lokale kommune og søge tilskud. Som et led i optimeringen af dette, er udvalgte kommuner blevet undersøgt, for at afdække, hvad deres holdning er til økonomisk støtte til de frivillige foreninger og hvordan deres tilskudsmodeller ser ud. Der er sket en større professionalisering i kommunerne, hvilket betyder at politikerne har mindre at skulle have sagt. Det er forvaltningerne, der har overtaget - og det sker med vedtagne politikker og flere regelsæt. I forbindelse med kommunalreformen kan en af konsekvenserne være, at nye regler træder i kraft og gamle støtteordninger frafalder - hvilket kan være af stor betydning for amatørteatret.

Generelt for alle de undersøgte kommuner er, at deres hjemmesider ikke medvirker til at gøre det nemt at finde information om hjælp til frivillige foreninger eller andre tilskudsmuligheder til amatørkulturen. Konfronteret med dette, undskyldte alle sig med at hjemmesiden endnu ikke er færdig, da der i forbindelse med sammenlægningen har været mange ekstra arbejdsopgaver, men at de stadig arbejder på sagen. Således burde Odense Kommunes jo udmærke sig ved at være nemmere tilgængelig, i og med at denne ikke er blevet underlagt nogen ny struktur, men desværre er det ikke tilfældet.

En anden generel observation omkring de undersøgte kommuner er, at de er meget imødekomende, når man kontakter dem og stiller spørgsmål om deres tilskudsregler.

Varde Kommune

Varde Kommune er sammenlagt af Varde, Blaabjerg, Blåvandshuk, Helle og Ølgod. Kommunen giver både underskudsgaranti og direkte støtte. Primært bruges underskudsgarantien, da sammenlægningen har bevirket et behov for harmonisering og underskudsgarantien i forvejen var flittigt brugt i kommunerne. Lige nu er det største problem i den nye storkommune, at det umiddelbart kun er 7-kanten, der er rigtig godt kendt. Selvfølgelig er der kendskab til de øvrige amatørteaterforeninger, men måske er det endnu uklart, hvad de står for aktivitets- og indholdsmæssigt.

Odense Kommune

Odense Kommune er ikke sammenlagt af flere kommuner, men er også i forvejen en kommune, der dækker et stort geografisk område. Siden 2003 har kommunen arbejdet på en vision om, at Odense skal brande sig som en kreativ og kulturel by. Odense har også en bred formuleret foreningspolitik, hvor de med de store penselstrøg tematiserer, hvad foreningerne kan gøre for kommunens borgere og hvad kommunen kan gøre for dem. Odense Kommune giver både underskudsgaranti og direkte støtte, dog primært underskudsgaranti. Når man nærlæser kommunens hjemmeside, fremgår det, at Odense Kommune støtter de frivillige foreninger med aktivitetstilskud, der er lidt højere end landsgennemsnittet.

Herning Kommune

Herning Kommune består nu af Herning, Aaskov, Trehøje og Aulum-Haderup og er i høj grad blevet en storkommune. Efter kommunesammenlægningen er det blevet besluttet at effektivisere arbejdet med tilskud i kommunen. Følgelig har kommunen nedlagt Folkeoplysningsudvalget, da de med tiden kun har behandlet godkendelser af foreningerne. Derfor er der nu fem foreningsråd og et kulturelt samråd. Hvert foreningsråd har hver deres tilskudsordning og amatørkulturen går under "blandede foreninger". Foreningerne får kun tilskud, hvis de har medlemmer under 25 år og hvis deres medlemstal for medlemmer over 25 år ikke overstiger 10 %. Umiddelbart er beløbene ikke særligt høje, men foreningerne har også mulighed for at søge underskudsgaranti til hvert enkelt projekt. Selve beslutningen om underskudsgaranti er 45 år gammel og er et ønske fra foreningernes side, ifølge kommunens konsulent. Konfronteret med det negative udsagn, der omgærer underskudsgarantien - at et projekt skal have underskud før man får økonomisk støtte, var svaret, at det var mest retfærdigt på den måde, da man så fordeler pengene ligeligt til dem, der har brug for det. Generelt føler teaterforeningerne i Herning Kommune, at de har et rimeligt samarbejde med kommunen. Det kan dog sagtens optimeres og man kan altid bruge flere penge - det er det, det i sidste ende drejer sig om; flere penge genererer flere aktiviteter.

Hvad kan man så konkludere?

På baggrund af den research, der er foretaget i forbindelse med projektet, er det ikke muligt at give det store forkromede overblik over de nye kommuner og deres støtte af det frivillige foreningsliv, dertil er den enkelte kommunes regler og politikker for komplicerede. Undervejs i undersøgelsen har det vist sig, at jo mere der blev gået i dybden med støtteregler, frivillighedspolitik, kulturpolitik og foreningspolitik og jo mere der blev undersøgt ved at nærlæse hjemmesiderne, gennemgå referater fra folkeoplysningsudvalgene samt talt med både kultur- og fritidskonsulenter og embedsmænd fra kommunerne, jo flere detaljer har vist sig at være individuelle for den enkelte kommune.

Det har været interessant at undersøge de udvalgte kommuner. Især at snakke med de enkelte Kultur- og Fritidsforvaltninger for at høre deres syn på de frivillige foreninger og hvordan kommunen har sat rammerne for at støtte op om deres arbejde.

Konkluderende vil det være givtigt for den enkelte scene eller gruppe selv at nærlæse hjemmesiderne, men især at rette personlig henvendelse til kommunen, da det kan være utroligt indviklet og snørklet at finde de helt korrekte oplysninger om støtte og samarbejdsmuligheder. Alle de interviewede scener og grupper nævner, at de ikke nævneværdigt har mærket noget til ændringerne i overgangen til storkommunerne, men at det måske også er for tidligt at svare på.

Det er ikke muligt at konkludere, hvorvidt det er blevet sværere eller nemmere nu at få kommunen i tale. Dog kan man sige, at man som scene, gruppe eller enkeltmedlem skal være bedre til at kontakte kommunen, for netop at gøre opmærksom på at man eksisterer, da det for manges vedkommende nu er et større geografisk område kommunerne skal have styr på og overblik over. Og samtidig er det sandsynligt, at der i den enkelte kommune findes en række støttemuligheder som man muligvis ikke er klar over findes.

Møderne

Formålet med netværksmøderne har været dels at oplyse om de konkrete kommuners støtteordninger - og muligheder, men i lige så høj grad at generere og opfordre til dialog grupperne, scenerne og enkeltmedlemmerne imellem. Ikke mindst har det fra DATS' side været en vigtig pointe at få medlemmerne til at italesætte deres behov, overvejelser og erfaringer.

Varde Kommune

Repræsenteret: 7-kanten, Drabanterne, Martin Beck (personligt medlem af DATS)

Afbud: Supra, Spar 2, Optimisterne.

På mødet blev det fremlagt, at Anni Pedersen, kulturkonsulent i Varde Kommune, mener at hun har et godt kendskab til kommunens scener og grupper.

Varde Kommune støtter med 90 kr. pr. medlem under 25 år. Landsgennemsnittet er på 180 kr.

Ifølge Anni Pedersen kan underskudsgarantien være en håndsrækning, men hun kan godt se problematikken i, at den ikke genererer et overskud og dermed ikke giver mulighed for nye tiltag og aktiviteter.

Det blev klart, at der er et behov for at invitere politikere og embedsmænd til at mødes for tydeligere at synliggøre, at man er der og at den nye kommune rummer et højt aktivitetsniveau på amatørteaterfronten.

7-kanten har en god kontakt til forvaltningen - også den nye. Forvaltningen har besøgt teatret og ved alt om blandt andet de regnskabsmæssige forhold. 7-kanten mener at kommunen har en fremsynet kulturudvalgsformand, som dog måske står lidt alene. Med hensyn til tilskud, får teatret det, de er berettiget til, men dog væsentligt mindre end for et år siden. De har mistet omkring 10-20.000 kr. Teatret har forsøgt at imødekomme den nye kommunesammenlægning og har i den forbindelse allerede taget et initiativ til et møde mellem erhvervsfolk, kommunen etc., desværre var der kun 40, der mødte op.

Drabanterne ser nye udfordringer ved den nye kommune. Lokalpolitikere har set deres lokaler, men kun ganske kort. De plejer at få tilskud til professionel instruktion, men kan ikke få det længere og oplever ikke en særlig god dialog. Drabanterne har tidligere hvert år fået tilskud fra amtet, men et år ansøgte de ikke, og mistede derfor det tilskud, man kunne have fået, hvis man havde søgt kontinuerligt. De er blevet informeret om, at der på nuværende tidspunkt ikke er noget at gøre.

Som et punkt på dagsordenen blev der på mødet debatteret, hvad et amatørteaterråd kan gøre overfor kommunen. Deltagerne syntes, at det kunne være en idé at mødes som en samlet gruppe med Kulturforvaltningen og evt. kulturpolitikere i kommunen for at fortælle dem, hvad netværket går ud på og give Varde Kommune et billede af, hvilke amatørteaterforeninger, der eksisterer i kommunen. I tråd med dette ville det være en mulighed at invitere lokalpolitikere og fremvise lokaler og arrangere forestillinger.

Nogle af deltagerne kender kommunen bedre end andre. Rent logistisk er det mere konstruktivt, tidsbesparende og struktureret, hvis medlemmerne kan samle sig som ét fælles talerør. Grupperne er placeret fysisk langt fra hinanden på trods af at være i samme kommune og det mærkes som en ny situation for medlemmerne. Generelt blev det tydeligt på mødet, at der er interesse, engagement og idéer til det nye netværk. Netværket blev derfor vedtaget. Inden mødets afslutning blev der således aftalt en ny mødedato, hvor alle interessenter skulle mødes og forberede tiltag overfor Varde Kommune. Herefter blev der diskuteret, hvad ønskerne for det nyetablerede netværk var.

- Netværket giver mulighed for at henvende sig til de, der har mere erfaring og mere viden om kommunen og teaterlandskabet i området. Jo flere der er samlet, jo længere kan man nå i kontakten til kommunen og til hinanden. Eksempelvis har HATS taget kontakt til 7-kanten.

Ikke for at blive slået sammen, hver har sit eget grundlag, sin smag og sine interne strukturer, men lokal opbakning er vigtig og man kan støtte med det, der er ressourcer til.

- Netværket kan betyde, at man kan indgå i hinandens bestyrelser, hvilket allerede er tilfældet med HATS og 7-kanten.
- Netværket kan åbne for muligheden for større kendskab til de forskellige medlemmer og der vil blive mulighed for at "udveksle" folk, rekvisitter og generel arbejdskraft mellem scenerne.
- Netværket kan i fremtiden rumme mulighed for en art dialogforum, i så fald der bliver behov for at erfaringsdele, at kunne søge råd og vejledning, blandt andet om sponsorering og støtte.
- Netværket har potentialet for forhåbentlig at generere større projekter på tværs og man kan fungere som samarbejdspartnere.
- Netværket kan være en mulighed for at opstarte en form for kulturkalender for hele Varde Kommune.
- Netværket kan styrkes ved at linke til hinanden på de respektive hjemmesider.

Det blev undervejs på mødet klart for projektets tovholdere, at der generelt er manglende viden om støttemuligheder. En side er, at de kommunale støtteordninger kan være svære at gennemskue, men selv DATS, organisationen som alle deltagerne er medlem af, virker ikke til nødvendigvis at nå ud til brugerne. Det blev derfor oplyst, at der findes en aktivitetspulje, hvis midler netop er udgjort af kontingenter fra de fem føromtalte nedlagte kredsers kontingenter og kan søges til støtte af medlemmer, der bor i områder, hvor der ikke længere findes en kreds. Puljen kan ansøges om økonomisk støtte til tilskud til køb eller leje af diverse teknisk udstyr. Endvidere til tilskud til scenografi, kostumer, PR og honorarer og projekter som teaterlejlre, festivaler eller lignende samt rejseudgifter i forbindelse med festivaler i ind og udland, kurser og uddannelse. Derudover har DATS i forbindelse med den kommende 60 års fødselsdag oprettet en jubilæumpulje på 100.000 kr., hvis formål er at yde støtte til projekter, der synliggør amatørteatret og DATS' 60 års jubilæum, med hovedvægt på projekter igangsat som et samarbejde mellem to eller flere af DATS medlemskategorier f.eks. scene/gruppe og kreds/teaterfællesskab, bibliotek og skole m.v.

Odense Kommune

Repræsenteret: Nedergade Teatret, Odense Musical Teater, Fraugde Amatørteater, Odense Børne- og Ungdomsteater, Stenløse kultur- & Dilletantforening, Odense fortællerkreds, Fritidsskuespiller Kåre Kildemoes.

Afbud: Den flyvende kuffert, HCA Festspillene, Hexekedlen, Næsby Amatørteater, Fjordagerscenen, TPI scenen, Hesbjerg Børneteater

Der blev til mødet fremlagt, at Odense Kommune har en aktiv kulturpolitik, som er en del af den kulturstrategi, der er arbejdet målrettet på i 4 år. Kommunen yder økonomisk støtte og ideen er, at denne skal være tilgængelig for alle. Kommunen fokuserer på samarbejde mellem de eksisterende scener, hvor nogle af deltagerne var af den opfattelse, at der muligvis er for meget fokus på scenerne som en slags vækstlag til finkulturen. Der opfordres fra kommunens side til, at man samarbejder på tværs af foreninger - også foreninger, der ikke nødvendigvis har noget med teater at gøre. Kommunen har også et stort fokus på frivillige ledere og der gives tilskud til lederkurser. Kulturforvaltningen har 17 ansatte, hvoraf de 9 er kulturkonsulenter. De fungerer som bindeled mellem støtte og forening og kommune. Odense Kommune prioriterer støtte højt. Der gives 181 kr. til medlemmer under 25 år/over 65 år, hvor mange andre kommuner går under gennemsnittet. Medlemmer mellem 12 og 17 år støttes med 60 kr. og der gives 362 kr. til handicappede medlemmer. Dog findes der på nuværende tidspunkt ingen støtte til de øvrige aldersgrupper. Som forening skal man selv betale tilsvarende beløb, som man får i støtte. Derudover ydes almindeligt tilskud og underskudsgaranti.

Odense Musical Teater samarbejder med Event House; ikke grundet økonomiske fordele, men som en sparring omkring gode ideer. Teatret har afholdt møder med Kulturudvalget, dog ikke med penge som det primære fokus, men har herigennem fået gode råd og vejledning. De får ikke aktivitetstilskud, men ansøger By- og Kulturudvalget hvert år. De har ikke en fast kontaktperson i kommunen, men i teatrets bestyrelse er et byrådsmedlem, der ved hvem, der skal kontaktes kommunalt og omkring sponsorater. Teatret får lokaler og gratis husleje i et kulturcenter, som kun bruges af dem. Derudover får de forskellige driftstilskud - dog ikke det beløb, de søger. Eksempelvis har de søgt 250.000 kr. og fik 140.000 kr. En forestilling koster omkring 1 million at producere. Odense Musical Teater mener, at de har et udmærket samarbejde med Odense Kommune, men har brug for flere midler.

Odense Børne- og Ungdomsteater får tilskud til drift og får som regel det beløb, de har søgt, hvilket dækker lønninger og lokaleudgifter, som er lejet privat. Teatret har 90 elever fra 4 - 22 år og de betaler kontingent. Samarbejdet med kommunen er godt, der er en fast person, der bliver kontaktet, men teatret har brug for flere penge, eventuelt i form af et forhøjet driftstilskud, da de ikke har råd til andet end det mest nødvendige. Eksempelvis trænger bygningerne til vedligeholdelse og de vil gerne lave en scene, men har ikke økonomi til det. Der produceres en årlig teaterkavalkade uden for huset, hvor alle er med, resulterende i ca. 15 forestillinger i maj og her søges underskudsgaranti. Den fik de bevilget sidste år som et fast tilskud. Derudover samarbejder teatret med OUH (Odense Universitets Hospital) og søger også andre sponsorater og mener, at de er ved at blive bedre til det.

Nedergade Teatret har snart 60 års jubilæum og er en forening med en bestyrelse. Teatret får et årligt tilskud fra kommunen på ca. 150.000 kr. om året, der nogenlunde dækker husleje. De

bruger samme kontaktperson i kommunen som Odense Musical Teater. Nedergade Teatret har søgt om forhøjet tilskud, da de gerne vil have udvidet lokaler og det skulle efter sigende ikke være noget problem. Kommunen bliver ikke kontaktet særligt ofte, muligvis fordi de ikke er særligt synlige og opsøgende. Nedergade Teatret har ingen på lønningslisten, det klares via frivillige.

Kåre Kildemoes er personligt medlem af DATS og har søgt penge via DATS og overvejer at lave en forening, så der kan søges flere midler til kurser etc.

Fraugde Amatørteater er medlem af en gymnastikforening og får tilskud gennem Fritidsordningen. De får gratis lokaler, men ikke tilskud til forestillinger, dog er instruktører aflønnet. Teatret får ledertilskud på grund af førnævnte medlemskab i gymnastikforening. Via programmer får teatret sponsorpenge, hvor der i gennemsnit er ca. 20 annoncører. Fraugde Amatørteater føler ikke, at de har behov for personlig kontakt til kommunen, men nøjes med at ansøge skriftligt om de tilskud, der er behov for.

Stenløse Kultur & Dilletantforening er en privat forening, åben for alle og er ikke på nuværende tidspunkt medlem af DATS. Indtil videre har de ingen kontakt til kommunen. De har årligt ca. 4 foredrag og 1 forestilling. I perioden november til marts har de udgifter på 2 x ugentligt til lokaleleje i forsamlingshus, denne betales af kontingent. Foreningen har ca. 225 medlemmer i aldersgruppen 50 - 75 år. De er meget interesserede i at blive godkendt som forening og dermed kunne søge støtte.

Odense Fortællerkreds er en forening, men er på nuværende tidspunkt ikke medlem af DATS, men Jens Peter Madsen, som repræsenterede foreningen på mødet, er det personligt. Der er ingen medlemmer under 25 år, men dog nogle over 65, som kan få aktivitetstilskud. Foreningen har en udmærket kontakt til Odense Kommune og har fået underskudsgaranti til de årlige programmer, ligesom de også får noget støtte til omkostninger. Foreningen mangler penge til lokaler og kurser.

Som et punkt på dagsordenen blev der på mødet debatteret, hvad et amatørteaterråd kan gøre overfor kommunen. Odenses kulturstrategi bliver en form for varemærke og brand af byen - flere oplevelser giver flere penge. Man skal tale kommunernes 'sprog'. Dette kunne være en funktion for et kommende netværk - at gøre Odense kendt for at støtte op om kulturen, hvor modydelsen fra de enkelte scener kunne være netop oplevelser. Især er det strategisk vigtigt med en metode, hvor alle ikke individuelt kontakter kulturkonsulenterne og formændene.

På mødet blev selve tanken om underskudsgarantien debatteret. Det virker problematisk, at man som producent må budgettere med en stor økonomisk udlægning indtil forestillingen går i minus - så får man pengene. Det er et problem ikke at få lov til at optjene en sund økonomi til at generere nye tiltag og det synes langt mere hensigtsmæssigt med produktionsstøtte. Ofte sø-

ger man direkte tilskud og får i stedet underskudsgaranti. Dette er dog ved at vende i Odense. Her får man nu ofte regulær støtte og ellers udbetales underskudsgarantien inden forestillingen - og så skal man tilbagebetale, hvis der er overskud. Der pointeres, at man overordnet ikke er særligt velinformeret om støttemulighederne. Hermed en fordel ved og funktion for netværket. Generelt er kommunens hjemmeside dårlig til at informere om tilskudsordninger, eksempelvis mangler der en overskuelig liste over støttemuligheder - også en vigtig funktion for netværket at gøre opmærksom på.

Allerede på mødet blev der delt ud af tips om forskellige støttemuligheder. Dialogen var således allerede i gang og et netværk på trapperne, eksempelvis blev der gjort opmærksom på, at tidsfristen for at søge kommunens store kulturpulje var ved at udløbe.

Eftersom ideen omkring et teaternetværk blev så positivt modtaget, faldt snakken hurtigt på, hvordan et sådant skal organiseres. Der er tidligere blevet taget et initiativ til et lignende netværk, men det forsvandt, fordi det ikke blev vedligeholdt, derfor er retningslinierne vigtige.

- Netværket skal gøre, at afstanden mindskes mellem teatrene. Det skal være overskueligt at mødes med hinanden inden for kommunegrænserne.
- Netværket skal være et fælles talerør overfor kommunen.
- Netværket kan bevirke, at man kan lave større projekter i samarbejde, eksempelvis til DATS' 60 års jubilæum, med støtte fra DATS' jubilæumspulje.
- Netværket kan fremhæves ved at linke til hinanden via de respektive hjemmesider.
- Netværket skal vise Odense, hvad alle de gode scener og grupper kan. Og de skal vide, hvad de hjælper ved at skabe gode rammer.
- Netværket skal bruges som et dialogforum via en fælles mailingliste, hvor brugerne kan rette henvendelse vedrørende eksempelvis tekniske og pædagogiske spørgsmål, forespørgsler om kostumer etc.
- Netværket kan bruges til at udveksle ideer og informere om tiltag og kurser.
- Netværket kan være et fælles talerør til kommunen. Ensartet kontakt giver mere viden og nemmere kommunikation. Kommunen skal også informeres om, at der nu findes dette bindelæd, eventuelt ved at invitere repræsentanter fra Kulturforvaltningen. Man kan slå på, at kommunen også har gavn af netværket og kan bruge det til at profilere sig - i Odense kan man samarbejde.

Herefter blev det aftalt, at Odense amatørteaterråd er en realitet og at der satses på afholdelse af 1-2 møder årligt med referat og minimale forpligtelser.

Søren Wiilsbøll fra Odense Musical Teater har selv prøvet at stifte et musicalforum. De mødes 2 gange om året. Han konstaterer, at man prioriterer sit eget teater højere end et forum og bruger derfor mindst muligt energi på det, men ser det som et godt sted til at udveksle ideer og informationer. Stenløse Kultur- & Dilletantforening har eksempelvis brug for at låne kostumer.

Odense Børne- og Ungdomsteater føler sig nogle gange isoleret og synes det er en god idé. Odense Fortællerkreds vil gerne brede sig og ønsker for eksempel at arbejde sammen med andre foreninger. Nedergade Teatret informerer om, at de har DATS rabat og i øvrigt et omfattende DATS bibliotek.

Generelt var der blandt deltagerne bred enighed om det brugbare i at kunne kommunikere rundt i netværket og eksempelvis bruge det til erfaringsudveksling. Man kan bruge mails til at reklamere for forestillinger. Og netværket kan bruges som støtte gennem at se hinandens forestillinger. Derefter blev det aftalt, at næste skridt skulle være at alle, som figurerer på kommunens hjemmeside over amatørteater, ikke kun i DATS regi, skal inviteres til at være med i netværket. Det blev pointeret, at erfaringen viser, at det er nødvendigt med en form for overordnet styring på trods af den ønskede løse struktur. Der blev derfor valgt to koordinatører, der sammen skal finde en mødedag og tage kontakt til de ønskede deltagere fra kommunen og koordinere tidspunktet med dem.

Herning Kommune

Repræsenteret: Vildbjerg Amatør Teater, Snejbjerg Amatørteater, Splyf, Teamteatret, Aulum Revy- og amatørteaterforening, VUIF.

Afbud: Haderup Amatørteaterforening, Alhusets Teaterklub, Kibæk amatørteaterforening (samt Ørnhøj og Vind)

Der blev på mødet fremlagt, at Folkeoplysningsudvalget i kommunen er blevet nedlagt, da de kun administrerede godkendelser af foreninger. I stedet er Kulturelt Samråd oprettet. De bevilger underskudsgaranti – den mest foretrukne støtte fra kommunens side. Den har eksisteret som støttemulighed i Herning Kommune i 45 år og ifølge Lene Mikkelsen, Kulturelt Samråd er der opbakning for denne form i alle foreningerne. Der har været iværksat foreningshøringer (borgerinddragelse), men ingen af mødedeltagerne har hørt om det/er blevet inviteret.

Mødedeltagerne havde bekymring for, hvorvidt der fra kommunens side også er kendskab til yderområderne og ikke kun til de foreninger, der er beliggende i Herning. Samtidig er man usikre på, om kommunalreformen vil volde problemer på længere sigt – her primært af økonomisk art. Der er en generel opfattelse af, at Herning Kommune lover en masse, men ikke kan holde det; et indtryk af, at målene/indstillingerne er for høje.

Mikael Helmuth fra Teamteatret bakkede op omkring ideen om et fælles talerør overfor kommunen, men foreslog at alle skulle tage kontakt – fordi hver forening har sit behov og primært fordi et overvældende antal henvendelser frem for én samlet, er sværere at affeje. Det resulterede i en diskussion om formen: fælles front virker stærkt på mange områder, men har dog også svagheder, idet der er niveau, kultur- og genreforskelle på grupperne og måske er der ikke de ikke samme behov. Alligevel var der opbakning på en samling af en art, fordi det giver god mening at erfaringsudveksle.

Oftest er kulturen på idrættens betingelser. Den øvrige kultur er nedprioriteret, fordi idrætten har god økonomi. Tit er det en betingelse, at kulturcentre/hallerne får barsalget ved et arrangement. Nogle arbejder under en idrætsforening og får derfor ikke del i et eventuelt overskud - det går direkte til idrætsforening. Eksempelvis er Snejbjerg officielt medlem af idrætsforening, men arbejder på at blive selvstændige. Et andet eksempel er, at Vildbjerg ikke må tage entré, ellers skal de betale lokaleleje på kulturcentret. Snejbjerg Amatørteater kunne fortælle, at der for tiden arbejdes på muligheden for at bruge den gamle højskole i Herning til blandt andet amatørteatre. Dette arbejdes der stadig på, og Snejbjerg er meget interesseret, da de spiller rundt omkring på skoler.

Rigtig mange er ramt af besparelser og ændringer som følge af kommunesammenlægningen. I en af de tidligere kommuner i Herning området, Trehøje Kommune, gav man tidligere tilskud pr aktivitet - og nu får man pr. barn (de, der er indbefattet af Folkeoplysningsloven).

Der blev opfordret til, at man kontakter de lokale politikere, fordi de muligvis ikke ved/er bevidste om, hvad deres handlinger har af konsekvenser. Eventuelt kan man også diskutere andre støttemuligheder end underskudsgarantien, fordi det er u hensigtsmæssigt, at mange foreninger laver budget med tanke på underskud.

For at forbedre situationerne er der forslag om et samlet møde for hele området, hvor man kan fremstille relevante problemstillinger og invitere en masse politikere. Der var bred enighed om, at enhver forening bør have de samme vilkår og at det bør være kommunens pligt at støtte op omkring amatørteater - som man støtter spejdere og idræt. Der er alt for stor fokus på motion og sundhed og der er lige så meget livsglæde og aktivitet i teater. Skolerne i kommunen nedprioriterer pt. teater, hvilket er en opgave, amatørteatret nu også løfter - endnu en god grund til, hvor vigtigt det er at støtte denne form for aktivitet.

Kontraktmodeller blev også diskuteret - eksempelvis når foreninger varetager skole-fritidsordning eller involverer sig i integrationsprojekter - noget for noget. Foreningerne går i den forbindelse tit på kompromis med sig selv for at få nogle penge. Det blev også drøftet om det kunne være en idé at tilpasse sit projekt ud fra de forskellige tematiske puljer, der er. Rent kulturpolitisk er det dog mere hensigtsmæssigt at puljen passer til projektet, frem for at projektet former sig efter puljen.

For at fremme synligheden blev det foreslået, at man inviterer kommunen ud på teatrene: man kan vise forestillinger og eventuelt laver en form for ønskescenario over, hvordan kommunen kan hjælpe og bakke op om amatørteaterkulturen. Det er en god idé at sammenligne sig med andre kommuner, som gør noget godt for amatørteaterforeningerne, så man skaber en positiv konkurrenceånd i kommunen.

Ifølge kommunen er der en pulje på 650.000 kr. om året til underskudsgaranti/anden støtte af projekter. Og i kommunens forslag til kulturpolitik skrives der, at der satses på græsrodderne

/fyrtårne. Der er ingen konkret handlingsplan, så man kan satse på at være medskabende i den fase!

Generelt var der stor interesse for et erfaringsnetværk og Herning amatørteaternetværk blev vedtaget.

- Netværket kan bruges til en form for portal eller fælles hjemmeside.
- Netværket kan bruges til orientering om, hvornår hvem spiller - en form for kalenderkoordineringsliste med tilhørende liste over kontaktpersoner. Det er fornuftigt at koordinere spilleperioder, så man ikke overlapper, idet alle grupper trækker på mere eller mindre det samme publikum.
- Netværket er en mulighed for at bakke op om hinanden og se hinandens forestillinger.
- Netværket kan bruges til udveksling om tekniske spørgsmål, pædagogiske spørgsmål, annoncere efter arbejdskraft, efterlysning af kostumer, rekvisitter m.m.

Konkret blev der aftalt at afholde et møde med lokalpolitikere - med en dagsorden til, hvordan kommunens kulturpolitik bliver ført ud i livet, hvor der også vil være mulighed for at belyse de individuelle foreningers behov. Inden politikermødet samles alle foreningerne og koordinerer en dagsorden. Efter politikermødet afholdes et erfaringsudvekslingsmøde i Vinding. Ved hvert møde bliver der aftalt en ny mødekoordinator, der står for næste møde, dermed undgår man at stå alene med ansvar, referater og koordinering.

To be or not to be

Som bekendt kan selv ildsjæle udbrændte og kærlighed og engagement er ofte ikke nok til at holde gode initiativer kørende.

Betragter man resultaterne fra projektet mere overordnet, er den generelle observation, at alle - grupper, scener og enkeltmedlemmer - har brug for mere økonomisk støtte. Det siger muligvis sig selv, men er alligevel interessant i forhold til, at de alle udgør en stor og væsentlig kreativ, drivende kraft i lokalsamfundet. Og dette aspekt er væsentligt at analysere dybere, for at give det fulde overblik over den gensidige afhængighed, der, om ikke andet, burde være kommunerne og amatørteaterforeningerne imellem.

Samspillets kunst

Mange kommuner er virkelig gode til at være opmærksomme på de rammer de sætter for foreningerne, forstået på den måde, at flere af kommunerne giver mere end minimumslovgivningen inden for Folkeoplysningsloven. Og mange af kommunerne har også i højere grad en tidligere rettet opmærksomhed på, hvad det er foreningerne kan. Det kan dog stadig blive væsentligt bedre. Det ville netop være en fordel, hvis kommunerne kunne inspirere og lære af hinanden - ja, måske endda kæmpe om at være den kommune, der går forrest i kampen for at

støtte op om de kreative kræfter og de mange forskellige, alsidige initiativer. I Svendborg findes eksempelvis en 'ildsjælepulje' til større og mindre projekter genereret og igangsat af ildsjæle i byen. Køge og København har en 'udviklingspulje', som kan søges af foreningerne til udvikling af foreningen.

Det er vigtigt for foreningerne at gøre opmærksom på de mange væsentlige grunde til at foreningslivet bør styrkes gennem støtte. En organisation som DUF - Dansk Ungdoms Fællesråd, er varm fortaler for den store betydning rundt om i lokalområderne de idébestemte og samfundsengagerende foreninger har og de kompetencer man opnår, når man er aktiv i det frivillige foreningsliv. DUF har iværksat en undersøgelse, der viser at foreningsarbejde blandt meget andet også gavner den frivilliges karriere. Man erhverver mange forskellige, yderst attraktive kompetencer som frivillig i en forening. Mange af disse kompetencer kan ikke opnås via uddannelse og almindeligt fritidsarbejde, da de beror på, at man er aktiv i en forening og engagerer sig. DUF har sidste år arbejdet med en kampagne "Brug det til noget", som handler om at sætte fokus på disse kompetencer og som blandt andet skal konfrontere kommunerne omkring deres støtte om de frivillige foreninger.

Det er ikke kun den enkelte foreningsaktive frivillige, der skal fokusere på, hvilke kompetencer man opnår, men i høj grad også virksomhederne og kommunerne. Som aktiv i en forening lærer man selvsagt noget essentielt om samarbejde, social interaktion, engagement og konflikthåndtering. Derudover opnår man også væsentlige kompetencer som projektledere, koordinatører og får en god forretningsforståelse. Disse kompetencer tager år om at opbygge i erhvervslivet og er netop de egenskaber, som virksomhederne i høj grad efterspørger. Således er det også i virksomhedernes interesse, at sådanne initiativtagere, entreprenører og ildsjæle bliver 'nurset', da de er potentielt kommende ansatte.

Kommunen bør se samme kvalitet i foreningsaktivisterne, for ellers risikerer de, at disse ressourcestærke mennesker rykker til andre områder, hvor deres initiativer bliver værdsat og imødekommet. - Og det er trods alt bedre at lave amatørteater og få en succesoplevelse, møde nye mennesker og lære at arbejde målrettet end at hænge ud på den lokale tankstation, hvilket leder diskussionen tilbage til det oplagte ansvar og forpligtelse for kommunen og virksomhederne til at støtte op om foreningslivet.

Det er naturligvis primært de lokale foreningers opgave at gøre opmærksomme på hvad de, indenfor deres egne rammer, kan tilbyde kommunen, hvad de mener at kommunen skal tilbyde dem og sidst, men ikke mindst, også at gøre de lokale virksomheder opmærksomme på, at de kan støtte op omkring foreningerne med så meget mere end sponsorstøtte.

Den kreative kommune

Som kommune er det væsentligt at overveje, hvordan kreativiteten kan styrkes i en by. Dorte Skot-Hansen betragter i bogen "Byen som scene - Kultur- og byplanlægning i oplevelsessamfundet" mulighederne for at opretholde og styrke den kunstneriske og kreative mangfoldighed i byens liv. Ud fra denne holdning bidrager hun med en række forslag til, hvorledes kulturpolitikere kan være med til at fastholde og skabe den kreative by.

Grundlæggende drejer det sig om at skabe de bedst mulige rammer for kunsten og kulturen via opbakning og økonomisk støtte. Det er vigtigt, at man ser kunstneren som byens kulturelle nerve, og at kunstneren ikke tvinges til at rette ind efter krav, der på længere sigt udhuler netop den vitalitet og kunstneriske kreativitet, der er en forudsætning for deres betydning i storbyens rum.¹ Det handler også om at støtte vækstlag og kulturelle entreprenører, fordi de udgør en uundværlig del af den kulturelle fødekæde. Dorte Skot-Hansen er fortaler for, at man i byerne, og dermed i de enkelte kommuner, skaber frirum og plads til selvudfoldelse, hvor de udøvende kunstnere selv laver rammerne, formen og indholdet.

Oplevelser er 'in'

I 2000 kom regeringens kultur- og erhvervspolitiske redegørelse "Danmarks kreative potentiale". I 2003 udgav regeringen oplægget "Danmark i kultur- og oplevelsesøkonomien - 5 nye skridt på vejen". Og i 2005 udkom Videnskabsministeriet publikationen "Danmark skal vinde på kreativitet". Oplevelser er dermed blevet en del af den kulturpolitiske retorik lokalt og på landsplan. Regeringen ser gerne et øget samspil mellem erhverv og kultur for at imødekomme efterspørgslen på oplevelser. På den måde er der sket en øget økonomisering af kulturen og en kulturalisering af økonomien med oplevelsen som omdrejningspunkt.

Dette kan ses i lyset af den seneste tids trend: oplevelsesøkonomien. Kulturkonsulenterne Gitte Grønfeldt Wille og Thomas Østergaard har undersøgt kommunernes forhold til begrebet 'oplevelsesøkonomi' i deres masterafhandling i oplevelsesledelse fra RUC: "Fra drift til drive". Undersøgelsen viser, at kommunerne kender begrebet, ved at det skal kobles til kulturen og at tankegangen er, at kultur betyder økonomisk gevinst.

Oplevelsesøkonomiens betydning for kulturpolitikken

Begrebet 'oplevelsesøkonomi' er blevet et af de helt store buzz words i den senere tid. Oplevelsesøkonomi kan betragtes som et fælles begreb for en udvikling, hvor de kreative erhverv, kultur og oplevelser spiller en større rolle. Samtidig kan man også tolke det som, at oplevelser genererer økonomi.

Inden for begrebet findes flere underbegreber som der også er stort fokus på: oplevelsessamfundet, oplevelsesledelse og oplevelseskommunikation. Begrebet er således et kludetæppe af

---

¹ Skot-Hansen, 2007. S. 58.

forskellige teorier, der samlet set anskuer forholdet mellem menneskets skabelse af identitet via oplevelser, kulturen som dynamo for oplevelser, kulturen som samarbejdspartner med erhvervslivet og økonomisk vækst. Både regeringen og de nye kommuner har stort fokus på disse begreber, da man forestiller sig, at Danmark kan få økonomisk vinding og udvikling via netop oplevelser.

Men hvad ligger der i begrebet 'oplevelser' og hvordan kan den enkelte kommune ride med på denne bølge af økonomisk vækst?

Kunst og kultur har alle dage været generator for oplevelser. Det at iagttage og deltage i kunst og kultur er en oplevelse i sig selv, og derfor er der som konsekvens af denne oplevelsesøkonomiske trend en tendens til at styrke kunst og kultur i det offentlige rum, hvilket gerne skulle komme de lokale foreninger til gode.

Kulturen spiller ikke længere kun en oplysende rolle, men også en vigtig økonomisk rolle. Kulturminister Brian Mikkelsen udtrykker det således:

*"Kulturens bidrag til samfundsudviklingen ændres i disse år - eller rettere så udvides den. Fra at være identitetsdanner, er kulturen efterhånden også blevet et vigtigt bidrag til den økonomiske udvikling. Danmark skal udvikle sig til en af de kreative regioner i Europa, hvor kulturlivet formår at konkurrere globalt på markedsvilkår, og hvor store dele af erhvervslivet er kendt for sine kreative ressourcer, gode historier og gennemført design."*²

Denne holdning til kulturen er allerede smittet af på kulturforvaltningerne i kommunerne. Grønfeldt Wille og Østergaard har analyseret kommunernes interesse via deres konferencemateriale og publikationer og er nået frem til tre teser som er grundlæggende for interessen for oplevelsesøkonomien:

1. Oplevelsesøkonomien kan blive en regional dynamo, hvor kulturtilbud til borgerne, profilering af regionen, tiltrækning af virksomheder, arbejdskraft og turisme skaber vækst.
2. Oplevelsesøkonomien kan skabe virksomheder, der kan leve af at producere oplevelser og oplevelsesbaserede produkter.
3. Oplevelsesøkonomien kan skabe kreative alliancer, hvor kultur og erhverv indgår i en alliance om at skabe innovation i form af nye produkter.³

Den lokale oplevelsesøkonomiske agenda

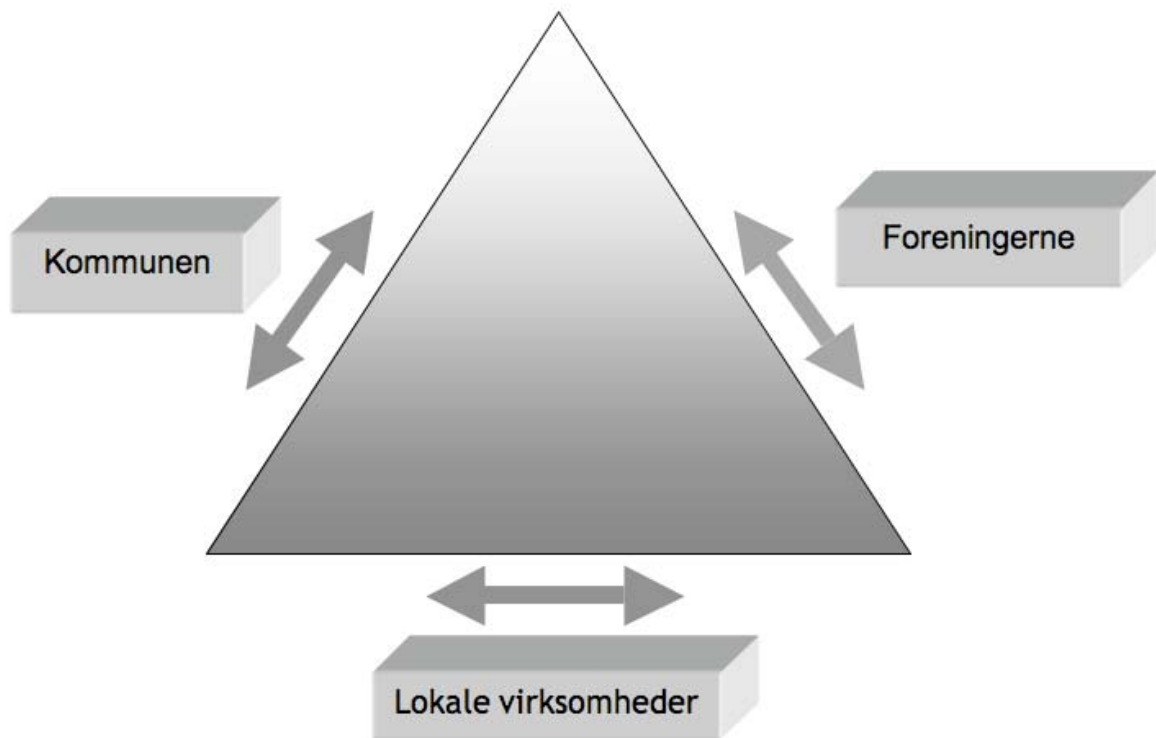
Det store spørgsmål for amatørkulturen er, hvordan det er muligt at udnytte den forhøjede fokus på kulturen gennem oplevelsesøkonomien? Hvordan håndterer den enkelte scene og gruppe,

² www.kulturforvalterne.dk/rd.aspx?id=1442

³ www.kulturforvalterne.dk/rd.aspx?id=1442, s. 4.

at de umiddelbart er højt prioriterede kommunalt, ifølge den tidligere nævnte undersøgelse fra KL og "Fra drift til drive".

Først og fremmest handler det om at gøre kommunerne opmærksomme på, at amatørkultur er vigtig fordi den skaber oplevelser for borgerne. Samtidigt skal det understreges, at de frivillige foreninger er med til at skabe gode rammer for kultur og oplevelser. Hvad er det særegne og unikke amatørkultur og frivillige foreninger kan? Det kan ses som en gylden trekant:

Kommunerne støtter op omkring det lokale foreningsliv ved at give de bedst mulige rammer for gennemførelse og igangsættelse af aktiviteter, så de frivillige får de bedste muligheder for at udvikle deres kompetencer. Mange af disse kompetencer efterspørges i det private erhvervsliv, hvor der for tiden er mangel på arbejdskraft. Virksomhederne bliver derfor opmærksomme på disse kompetente frivillige og ansætter dem. Når virksomheden har gode ansatte, blomstrer virksomheden, og når virksomheden blomstrer, gør det kommunen attraktiv for både borgere og kunder og dermed kommunen.

Vejen videre

Det har været utroligt spændende og lærerigt at arbejde med pilotprojektet "Udvikling af nye samarbejdsformer og netværk" for DATS. Og at følge projektets udvikling gennem de sidste 5

måneder, ikke mindst den opbakning, vi har mødt lokalt og set, hvordan amatørteaterkulturen trives og hvor mange engagerede mennesker, der er, har været en stor oplevelse.

Undersøgelsens resultater tegner et tydeligt billede af, at lysten og behovet for et teaternetværk gør sig gældende i alle de undersøgte områder, der efter vores opfattelse må formodes at eksemplificere det generelle amatørteaterlandskab. Projektet er blevet mødt med imødekommenhed og interesse og der har været stor opbakning til møderne, hvilket har bestyrket os i, at der i høj grad er interesse for at mødes under én fane trods forskellighed. Mange af medlemmerne kender kun hinanden i mindre grad og har muligvis tidligere været lidt vagtsomme overfor hinanden, men der har overordnet været en god dialog og en oprigtig interesse i at erfaringsudveksle.

Det har været interessant at høre deltagernes behov, deres gode ideer og mærke deres entusiasme, deres engagement og deres vilje til samarbejde. Det er glædeligt, at det ikke nødvendigvis er vigtigt for lysten til kommunikation og samarbejde, at grupperne ligner hinanden i arbejdsform, målgruppe og ambitioner. Erfaringsudvekslingen kan blive udbytterig og hensigtsmæssig netop i kvaliteten i, at man er forskellige.

Nogle kommuner ønsker at efterligne Horsens og lave storslåede shows, men de nydannede netværk kan bruges til at kræve sin eksistensberettigelse og hjælpe med at manifestere sig som det vækstlag, man er. Kommunerne skal have øjnene op for hvor udbytterig amatørteaterkulturen er for området og hvor vigtigt det er at støtte op omkring initiativer, der smitter gunstigt af på lokalsamfundet.

Generelt er det de samme ideer omkring netværkets formål, der går igen hos alle tre kommuner, hvilket tyder på, at de er de samme områder, de slås med og har brug for hjælp eller netop et netværk til. Blandt andet er det et udtalt problem, at så mange kommuner primært yder støtte gennem underskudsgarantien, idet det bevirker at foreningerne planlægger budget med tanke på underskud og dermed ikke bliver 'selvkørende' og får økonomisk råderum til at tage større initiativer, eksperimentere og udvikle sig. Mange af grupperne tilkendegav, at de var frustrerede over den nuværende støtteordning, men at de ikke vidste, hvordan de skulle agere, da de jo samtidig er dybt afhængig af den støtte, de får. Forhåbentlig har netværksmøderne medvirket til et større perspektiv i den lokale amatørteaterkultur i forhold til at magte at engagere sig politisk via netværket og stille krav om at blive hørt og støttet økonomisk i friere, mere langsigtede rammer.

Som opridset i rapportens begyndelse, var der inden projektets start en formodning om, hvad man kunne bruge netværket til, herunder blandt andet fælles talerør til kommunen, et dialogforum og større samarbejdsprojekter. Og alle disse har vist sig at være de samme punkter i bredere eller smallere forstand, som mødedeltagerne selv foreslog. De fleste har været åbne og

lydhøre overfor de muligheder en ny type samarbejdsmetode kan frembringe og der har overordnet været bred enighed om, at det er nemmere at kontakte kommunen og benytte sig af diverse støtteordninger, såfremt der er opbakning bag.

Det er blevet tydeligt, at der er grupper og scener, der oplever negative konsekvenser af kommunalreformen og da det nok ikke er sandsynligt at kommunerne har overskud og kapacitet til at lave opsøgende arbejde, er det endnu mere presserende, at scener, grupper og enkeltmedlemmer føler sig rustede til selv at tage kontakt.

Som et muligt tiltag, kunne man forestille sig, at DATS ville lægge en oversigt over kommuner og de respektive kontaktpersoner ud på deres hjemmeside. Endvidere vil rapportens idékatalog være at finde på samme adresse og skulle gerne kunne hjælpe grupperne og scenerne i gang med at forbedre foreningernes eksistensbetingelser og give en opskrift på en mulig tilgang til at skabe et netværk med andre ligesindede.

Som det primære punkt er opbakningen og interessen for en fælles mailingliste, der kan anvendes til alt fra at gøre reklame for kommende forestillinger, til efterspørgsel af mere praktisk karakter på lys, lyd, kostumer og arbejdskraft til arrangerede kurser, workshops og produktionsproblematikker. Fra det allerede etablerede amatørteaterråd i Esbjerg er det tydeligt, hvor anvendelig og brugbar en sådan mailingliste er.

Dernæst er et vigtigt fælles punkt selve det, at organisere sig i et overordnet talerør i forbindelse med kontakt til kommunen. For mange virker det uoverskueligt eller uvant og på denne måde kan de, der har en kontaktperson eller besidder en god portion erfaring hjælpe dem, der er mere uerfarne. Det blev tydeligt til møderne, at der er stor forskel på, hvor meget de enkelte grupper har brugt kommunen som økonomisk støtte. Nogle har en klart bedre kontakt til konsulenterne end andre og det er netop her netværket kan vise sig at være brugbart, idet man ikke blot kan erfaringsudveksle og rådgive, men også kan samle sig i ét talerør for at forbedre kommunikationen.

Projektet har således bekræftet antagelsen om, at der er et konkret behov for at strukturere sig i netværk eller indordne sig under nye samarbejdsformer, så man ikke er 'alene i verden'.

Det har været frugtbart at initiere til dialog og det er spændende, hvordan de tre udvalgte kommuner vælger at tage netværket til sig - er det brugbart, bliver det brugt - og til hvad?

Grundet projektets relativt korte forløb er det endnu for tidligt at måle resultaterne og hvor stor en betydning de nyetablerede netværk får for de lokale grupper, scener og enkeltmedlemmer på længere sigt. Faktum er dog utvivlsomt positivt; tre ud af tre storkommuner har valgt at tage netværksideen til sig, har taget initiativ til at gennemføre etableringen og der er ingen tvivl om, at det fra DATS' side kan betale sig at implementere lignende initiativer i fremtiden.

Som afsluttende undersøgelse inden rapportens færdiggørelse, blev der i februar 2008 fulgt op på, hvor projektets tre deltagende storkommuner er på nuværende tidspunkt i forhold til at vedligeholde netværket.

Odense amatørteaternetværk har responderet, at de har afholdt et møde, hvor 10 amatørforeninger var repræsenteret, men at den kommunale kulturkonsulent desværre var fraværende grundet sygdom. Til mødet blev der enighed om at holde Odense amatørteaterråd på lavt blus, som en mailingliste med webadresser til hinanden. Derudover blev der valgt en redaktør af denne mailingliste. Endvidere blev der på mødet aftalt, at to repræsentanter fra netværket mødes med kulturkonsulenten og præsenterer en række spørgsmål, forberedt på mødet. Odense Amatørteaterråd samles igen medio august.

Grundet netværksmødets sene placering ultimo januar, mødes det nye Herning amatørteaternetværk i begyndelsen af marts. Her skal netværket samles for at definere *hvem* man er og *hvad* behovene er og opsamle statements inden man afholder et politikermøde. Aftalen er, at der ved hvert møde bliver aftalt en ny mødekoordinator, der står for næste møde - dermed undgår man at stå alene med ansvar, referater og koordinering.

Opfølgningen på hvordan det står til i Varde kommune har desværre vist, at netværket her allerede er gået i stå. DATS' formål med projektet har været at motivere til etablering af netværk, men selve netværksopstarten og vedligeholdelsen af dette er op til de enkelte kommuner og dybest set det enkelte medlem.

Væsentligheden i, at der primært i opstartsfasen er mindst én ildsjæl, der har ressourcerne til at tage initiativ og hjælpe til med at etablere netværket kan kun understreges.

Konkret er det essentielt, at der til hvert netværksmøde bliver aftalt et nyt møde og endvidere bliver besluttet hvem, der har teten indtil næste gang. Det er ærgerligt, at et nybyggt netværk allerede er i fare for at løbe ud i sandet, når arbejdsbyrden ikke behøver at være stor på nogen måde, men kun bør dreje sig om at have ansvar for koordinering af et nyt møde og eventuel indkaldelse til dette. Det er derfor vores håb, at de undersøgte kommuner ikke giver op, men formår at samle sig og bruge den entusiasme og energi, vi oplevede til møderne på at manifestere sig i et landvarigt og givtigt netværk.

Mange frivillighedsundersøgelser (blandt andet gennemført af DUF) viser, at mange primært unge ikke har lyst til at engagere sig i tungt bestyrelsesarbejde, men gerne vil deltage i projekter. Dette pilotprojekt om nye netværk og samarbejdsformer vil forhåbentlig på længere sigt have en medvirkende, styrkende faktor til at flere frivillige engagerer sig i projekter i lokalforeningerne som kan være med til at manifestere amatørteaterkulturen som en vigtig del af det samlede kulturbillede.

Det skal være attraktivt at involvere sig, og målet er, at det uden en tung, gammeldags bestyrelsesstruktur skal være nemt at få kommunal, økonomisk opbakning og se sit ansvar og engagement give afkast i konkrete, bæredygtige og på mange måder anvendelige projekter. Værdien af bredden af den folkelige kultur, af udfoldelse af egen skabende aktivitet er vigtig og brugbar i mange sammenhænge, som kulturel banebryder og som kommunikation mellem mennesker. Og så giver foreningsarbejde utallige, efterspurgte realkompetencer som er essentielle for det enkelte individ - og samfundet som sådan.

Line Hauger og Ann Vægter

København, februar 2008

Idékataloget

Erfaringerne fra mødet med de undersøgte kommuner, den research der ligger til grund for projektet, de foretagne interviews med scener og grupper samt tendenserne og undersøgelserne omkring oplevelsessamfundet og oplevelsesøkonomien er i det efterfølgende forsøgt samlet i et idékatalog.

Kataloget er opstillet i tre trin. Det første omhandler, hvordan man som scene/gruppe kan udnytte den oplevelsesøkonomiske trend og dermed det fokus, der i disse tider er på kulturpolitikken. Det andet punkt er et forslag til, hvordan man kan opstarte nye netværk og en inspirationsliste til, hvad man kan bruge netværket til. Det sidste er en idé til, hvordan man på bedst mulig måde tager kontakt til sin kommune for at få optimale rammer for sin forening.

Idékataloget er vejledende og ikke en forkromet facitliste med garantier om forbedringer og kontant støtte. Det er tænkt som en inspiration og hjælp til, hvad man aktivt kan gøre i sin forening for at forbedre rammerne og mulighederne for den kreative udfoldelse.

Den oplevelsesøkonomiske trend

Amatørteatre producerer oplevelser - og oplevelser er i overvældende fokus, når man taler kulturpolitik i dagens Danmark. Oplevelser er også en metode til at skabe økonomisk vækst til et geografisk område. Amatørteatret kan med fordel udnytte de oplevelsesøkonomiske redskaber, uden af den grund at gå på kompromis med foreningens formål og vedtægter.

Foreningen

- Diskuter i bestyrelsen, hvad der gør oplevelsen 'at se en amatørteaterforestilling' unik.
- Drøft, hvad der gør det 'at skabe amatørteater' til en oplevelse for det enkelte medlem.
- Beskriv disse oplevelser i et dokument, som kan bruges til at skabe en dialog med kommunen om, hvordan man som scene eller gruppe kan være med til at skabe en attraktiv oplevelsesøkonomi i kommunen.
- Undersøg mulighederne for at skabe projekter, der bruger hele byens rum, så arbejdet i scenen/gruppen bliver synligt for både kommunen og kommunens virksomheder og borgere.
- Tænk kreativt i forhold til støttemuligheder og samarbejde med erhvervslivet i byen. - Det kan være specielle tilbud til en virksomhed om at komme ud og få en oplevelse i amatørteatret en aften eller at tilbyde virksomhedens medarbejdere et minikursus i f.eks. teatersport eller andet teaterarbejde. Mange virksomheder er mere og mere interesserede i at støtte foreningslivet på denne måde end ved at give direkte sponsorpenge.

At løfte i flok

Som det er blevet tydeligt efter de afholdte møder i de repræsentative kommune, er der er stor opbakning til - og dermed et ønske om - at samles i et teaternetværk eller et amatørteaterråd

for at lette kommunikationen med kommunen og til erfaringsudveksling via en form for dialogforum. DATS' landssekretariat er behjælpelig med at sende invitationer til møderne. DATS har alle adresser på enkeltpersoner, scener og grupper, som er medlem af DATS og kan derfor nemt sende invitationer ud til disse. Hvis initiativtageren til mødet også har andre der skal inviteres, det kan være scener, grupper og foreninger, som ville være interessante at få med, så er DATS også villig til at sende invitationer til disse. Ydermere tilbyder DATS at sende referatet fra mødet ud til alle der deltog og til andre interessenter.

Netværket

- Netværket giver mulighed for at henvende sig til de, der har mere erfaring og mere viden om kommunen og teaterlandskabet i området. Jo flere der er samlet, jo længere kan man nå i kontakten til kommunen og til hinanden. Lokal opbakning er vigtig og givtig og man kan støtte med det, der er ressourcer til.
- Netværket kan betyde, at man kan indgå i hinandens bestyrelser. Netværket kan åbne for muligheden for større kendskab til de forskellige medlemmer og der vil blive mulighed for at "udveksle" folk, rekvisitter og generel arbejdskraft mellem scenerne.
- Netværket kan rumme mulighed for en art dialogforum i form af en mailingliste, fælles portal/hjemmeside som en erfaringsudveksling og til at søge råd og vejledning, blandt andet om sponsorering og støtte.
- Netværket er også mødestedet, hvor enkeltmedlemmer kan møde de teatergrupper der eksisterer i kommunen. Netværket kan derfor også bruges som et kontaktsted for disse, hvor man får viden om de muligheder for at spille teater, der eksisterer i kommunen, eller hvor man mødes på tværs af fællesskaber og skaber nye projekter, grupper eller lignende.
- Netværket har potentialet til at generere større projekter på tværs og man kan fungere som samarbejdspartnere.
- Netværket kan være en mulighed for at opstarte en form for samlende kulturkalender for hele kommunen til glæde for foreningerne og borgerne.
- Netværket kan styrkes ved at linke til hinanden på de respektive hjemmesider.
- Netværket kan gøre, at afstanden mindskes mellem teatrene. Det skal være overskueligt at mødes med hinanden inden for kommunegrænserne.
- Netværket kan være et fælles talerør overfor kommunen. Ensartet kontakt giver mere konkret viden og nemmere kommunikation.
- Netværket kan vise kommunen, hvad alle de gode scener og grupper kan. Og som redskab til synliggørelse af, hvad kommunen hjælper ved at skabe gode rammer.
- Netværket kan anvendes som et dialogforum via en fælles mailingliste, hvor brugerne kan rette henvendelse vedrørende eksempelvis tekniske og pædagogiske spørgsmål, forespørgsler om kostumer og udveksling af ideer og informere om tiltag og kurser.

- Netværket kan bruges til orientering om, hvornår hvem spiller - en form for kalenderkoordineringsliste med tilhørende liste over kontaktpersoner. Det er fornuftigt at koordinere spilleperioder, så man ikke overlapper, idet mange grupper trækker på mere eller mindre det samme publikum.
- Netværket er en mulighed for at bakke op om hinanden og se hinandens forestillinger.

Kommunal strategi

Som amatørscene eller gruppe er det vigtigt at have en god kontakt til den kommune, man tilhører. Teaternetværket kan, som det er blevet skitseret, være et kommunalt amatørteaterråd, som bruges som et dialogforum blandt scenerne og grupperne. Samtidig kan det også bruges til, at man i samlet flok kontakter kommunen. Når teaternetværket er etableret er det en god idé at begynde med en 'formålsafstemning' - en debat om, hvilke behov man har og hvad man ønsker at kommunikere til kommunen. Således kan man opnå en afklaring af den enkelte gruppes/forenings eller enkeltmedlems kultur og virkelighed, så man internt i netværket ved, hvor man står i et kommende møde med lokalpolitikere.

Kommunekontakt

- Tag initiativ til at skabe et teaternetværk i kommunen. Kontakt de andre scener, der eksisterer i kommunen og inviter til et effektivt og konkret møde, hvor man diskuterer mulighederne for samarbejde på tværs af scene/grupperne.
- Diskuter hvad der er specifikt den enkelte gruppe/forening eller enkeltmedlems situation? Hvad er I tilfredse med og hvad er I utilfredse med? Hvilke oplevelser har I med lokalsamfundet og hvilke problematikker eksisterer der? Hvilke drømme og ønsker har I om fremtiden og jeres scene/gruppe? Hvordan kan lige præcis jeres scene hjælpe kommunen med at føre deres kulturpolitik ud i livet?
- Nærlæs kommunens hjemmeside inden for følgende områder: Kulturpolitik, fritidspolitik, støttemuligheder, tilskudsordninger, folkeoplysningsloven, foreningspolitik.
- Kontakt derefter kommunens Kultur- og Fritidsforvaltning for at få svar på de spørgsmål, der ikke findes svar på via hjemmesiden.
- Diskuter i netværket, hvordan man har brug for kommunens støtte og arranger derefter et møde med kommunen. Det kan være med en kulturpolitiker, men det kan også være med forvaltningen, det vil sige med de konsulenter, der sidder i Kultur- og Fritidsforvaltningen. Det personlige møde med kommunen er rigtig godt, da det giver kommunen et positivt indtryk af, at foreningerne er villige til at indgå i dialog og samarbejde med kommunen. Samtidig får kommunen også 'sat ansigt på' de amatørteaterforeninger, der eksisterer i kommunen. Dette er især vigtigt nu, hvor kommuneområderne er blevet geografisk større.

- Inden mødet er det godt at have diskuteret internt i foreningen og i netværket, hvad man helt konkret vil have ud af mødet; er det kun flere penge, eller er det også forespørgsel til kommunen om samarbejde i form af kurser og arrangementer?
- Undersøg eventuelt, hvad der bliver gjort i andre kommuner med henblik på støtte og samarbejde. Det er altid godt som forening at have gode eksempler med fra andre kommuner, da ens egen kommune forhåbentlig bliver inspireret.

Bilag 1

Netværksmøde i Varde Kommune d. 28. 10. 2007, faciliteret af 7-kanten.

- Teaternetværk i storkommuner

Mødekoordinator: Line Hauger

Referent: Ann Vægter

Repræsenteret:

7-kanten

Drabanterne

Martin Beck (personligt medlem af DATS)

Afbud: Supra, Spar 2, Optimisterne.

Referat

Line Hauger introducerede netværksideen. Nogle kredse har nedlagt sig selv og derfor er idéen om at danne teaternetværk opstået på Landsrepræsentantskabsmødet i DATS.

DATS ønskes en fortsat god kontakt til de forskellige scener og enkeltmedlemmer - og har derfor iværksat et pilotprojekt for at generere teaternetværk i de nedlagte kredse.

Pilotprojektet består i at skabe netværk i tre udvalgte kommuner: Varde Kommune, Odense kommune og Herning Kommune. Dette projekt skal udmunde i en rapport og en trin for trin guide til, hvordan man opretter et sådant netværk og hvordan man som netværk kan tage kontakt til sin kommune. Kommunalreformen har betydet ændringer nogle steder for frivillige foreninger i kommunerne derfor kan der være et behov for at forholde sig til, hvordan man etablerer en god kontakt til sin kommune.

Hvad gør Varde kommune for de frivillige?

Kommunen skulle gerne se idéen i at støtte op omkring lokalkultur. Det er hensigtsmæssigt at få kommunen til at betragte kultur som en måde at tiltrække borgere på, og markedsføre/brande byen i en tid, hvor behovet for oplevelser blomstrer, set i lyset af "trenden" oplevelsesøkonomi. Line Hauger har taget kontakt til Varde Kommune, hvor hun talte med Anni Pedersen, kulturkonsulent i Varde Kommune. Anni Pedersen mener at hun har et godt kendskab til kommunens scener og grupper.

Varde kommune støtter med 90 kr. pr. medlem under 25 år. Landsgennemsnittet er på 180 kr. Ifølge Anni Pedersen kan underskudsgarantien være en håndsækning, men hun kan godt se problematikken i, at den ikke genererer flere et overskud og dermed ikke giver mulighed for nye tiltag/aktiviteter.

Hvad er gruppernes erfaring med Varde kommune?

7-kanten har en god kontakt til forvaltningen. Også den nye. Forvaltningen har besøgt teatret og ved alt om blandt andet de regnskabsmæssige forhold. Mener at kommunen har en fremsynet kulturudvalgsformand, som dog måske står lidt alene. Med hensyn til tilskud, får teatret det, de er berettiget til, men dog væsentligt mindre end for et år siden. De har mistet omkring 10-20.000 kr.

Drabanterne ser nye udfordringer ved den nye kommune. Lokalpolitikere har set deres lokaler, men kun ganske kort. De plejer at få tilskud til professionel instruktion, men kan ikke få det længere og oplever ikke en særlig god dialog - har fået at vide at der ikke er noget at gøre mht. tilskud. Sagen er at Drabanterne hvert år havde fået tilskud af amtet, men et år søgte de ikke og derfor mistede de det tilskud man kunne få, hvis man kontinuerligt havde fået tilskud fra amtet.

Hvad er minimumskrav til kommunerne mht. støtte og tilskud?

Folkeoplysningsloven er en rammelov, hvilket betyder at loven er en ramme for hvordan kommunerne skal og kan yde af tilskud til frivillige folkeoplysende foreninger. Inden for disse rammer nedsætter kommunalbestyrelserne selv en lokal tilskudsmodel.

Loven siger at kommunen skal:

- give tilskud til aktiviteter for børn og unge under 25 år.
- Stille ledige, offentlige lokaler til rådighed for foreningen
- Give tilskud til foreningens egne eller lejede lokaler, når de bruges til aktivitet for børn og unge under 25 år.

Dog er der ingen fastsatte minimumsbeløb til tilskud til aktiviteter for børn og unge under 25 år. De kan i princippet vælge at afsætte 500 kr. til alle foreningerne i kommunen og dermed uddele i alt 500 kr. til alle foreningerne i løbet af et år i den pågældende kommune. Skræmmende. Mht. lokaler så skal de give 65 % i tilskud til udgifterne på foreningens egne eller lejede lokaler. Men hvis de finder andre offentlige lokaler som er lige så egnede, så kan de vælge at anvise disse i stedet for de egne eller lejede lokaler. Offentlige lokaler er altid gratis.

Loven siger at kommunen kan:

- Give tilskud til personer over 25 år.
- Højere lokaletilskud
- Tilskud til særlige initiativer.
- Oprette et lokalt folkeoplysningsudvalg med repræsentanter fra de frivillige foreninger.

Det vil sige at ovenstående skal de ikke, men kan vælge.

Hvad kan Ny Varde amatørteaterråd gøre overfor kommunen?

Idé at mødes med Kulturforvaltningen og evt. kulturpolitikere i kommunen, i samlet gruppe. En mulighed er at invitere lokalpolitikere og fremvise lokaler og forestillinger.

Nogle kender kommunen bedre end andre. Jo flere, der ringer, jo mere uklart og rodet bliver det og derfor er det en fordel, hvis medlemmerne kan samle sig som ét fælles talerør.

Hvad kan man bruge netværket til?

Grupperne er placeret mange steder fysisk og er alligevel i den samme kommune - og det mærkes som en ny situation. Der er interesse, engagement og idéer til det nye netværk

- Mulighed for at henvende sig til dem, der ved mere, har mere erfaring. Jo flere, der er samlet, jo længere kan man nå.

(HATS har eksempelvis taget kontakt til 7-kanten. Ikke for at blive slået sammen, hver har sit eget grundlag. Men lokal opbakning er vigtig og man støtter op med det, der er ressourcer til.)

- Man kan indgå i hinandens bestyrelser. (som HATS og 7-kanten)
- Man kan "udveksle" folk mellem scenerne.
- Dialogforum - er der et behov for at erfaringsdele? At kunne søge råd og vejledning.
- Teaternetværket genererer forhåbentlig større projekter - på tværs. Man kan fungere som samarbejdspartnere.
- Måske lave et fælles hæfte/kulturkalender for hele Varde kommune.
- God idé at linke til hinanden på hjemmesider.
- Erfaringsdeling omkring sponsorering og støtte.

Afsluttende

For at se, hvad man kunne gøre omkring den nye kommunesammenlægning har 7-kanten allerede taget et initiativ til et møde mellem erhvervsfolk, kommunen etc. Kun 40 dukkede op. Lokalpolitikere har været på en runde - efter kommunesammenlægningen.

Der er et behov for at invitere politikere og embedsmænd til at mødes for at synliggøre, at man er der! Det blev aftalt at afholde et møde inden da, for at systematisere problemstillingerne. Dette møde afholdes hos Drabanterne d. 28. 11. kl. 19.00. Line Hauger indkalder alle scener og sender referat ud. Muligvis vil hun (og Ann Vægter) også være til stede d. 28. I samme skrivelse vedlægges Line Haugers mailadresse, så der er en mulighed for at kontakte med gode ideer og aktuelle problemstillinger til brug i rapporten. Line Hauger sender ligeledes en artikel om foreningernes muligheder for at indgå partnerskaber med erhvervslivet.

Som en eventuel støttemulighed:

5 nedlagte kredsers kontingenter samles og ligger i en pulje, en aktivitetspulje - og dem kan man søge.

Retningslinjer: Aktivitetspuljen

Pulje for alle medlemmer der bor i et område hvor kredsens er nedlagt.

Puljen kan søges hvis man bor i et af følgende områder: Bornholm, Fyn, Ålborg-Himmerland, Det gamle Ringkøbing amt eller det gamle Ribe amt.

Midlerne til puljen kommer fra den andel af kontingentindbetalingerne til DATS fra medlemmerne i de nedlagte kredse, som tidligere er blevet tilbageført til kredsbestyrelserne.

Formål: Aktivitetspuljen skal tilgodes de medlemmer der er bosiddende i et område der ikke er dækket af en kreds.

Retningslinjer: Scenen/gruppen/foreningen/institutionen/personen skal være medlem af DATS - Landsforeningen for Dramatisk Virksomhed og hører hjemme i et område hvor der ikke findes en DATS kreds.

Hvad kan der søges til?

- * Teknik - Tilskud til køb eller leje af diverse teknisk udstyr.
- * Produktion - Eksempelvis tilskud til: scenografi, kostumer, PR og honorarer.
- * Projekter - Eksempelvis tilskud til: Teaterlejre, festivaler eller lignende.
- * Rejsetilskud - Tilskud til rejseudgifter i forbindelse med festivaler i ind og udland, kurser og uddannelse.

Ansøgningsskema: Nej - Der anvendes ikke ansøgningsskema men ansøgningen vedlægges en projektbeskrivelse på maks. 1-2 A4 sider, med maks. 3 sider bilag inkl. et fuldstændigt budget.

Ansøgningen sendes til DATS, Nygade 15, 6300 Gråsten eller dats@dats.dk

OBS: Sender du flere sider i en ansøgning, så vær venlig ikke at samle dem med hæfteklammer!

Behandlingstid: 4 - 5 uger

Der kommer en jubilæumspulje, DATS' 60 års fødselsdag, på 100.000 kr.

Retningslinjer: Som led i fejringen af DATS 60 års jubilæum har Hovedudvalget afsat 100.000,- kr. til en særlig jubilæumspulje. Retningslinjerne for jubilæumspuljen er som følger:

Formål: At yde støtte til projekter der synliggør amatørteatret og DATS 60 års jubilæum.

Der vil blive lagt vægt på projekter, som er et samarbejde mellem to eller flere af DATS medlemskategorier f.eks. scene/gruppe og kreds/teaterfællesskab, bibliotek og skole m.v.

Der kan ydes støtte i størrelsesordenen 5.000 kr. til 15.000 kr. Projektet skal være afsluttet i 2008.

Ansøgningsskema: Der er intet ansøgningsskema.

Ansøgningen sendes til: DATS, Nygade 15, 6300 Gråsten eller til dats@dats.dk

OBS: sender du flere sider i en ansøgning, så vær venlig ikke at samle dem med hæfteklammer!

Ansøgningsfrist: Løbende

Behandlingstid: 4 - 6 uger.

Bilag 2

Netværksmøde i Odense Kommune d. 4. 11. 2007, faciliteret af Nedergade Teatret.

- Teaternetværk i storkommuner

Mødekoordinator: Line Hauger

Referent: Ann Vægter

Repræsenteret:

Nedergade Teatret: Jesper Aagaard, Lars Maarup, Kurt.

Odense Musical Teater: Rikke Friis Skov, Søren Wiilsbøll

Fraugde Amatørteater: Dot Jensen og

Odense Børne- og Ungdomsteater:

Stenløse kultur- & Dilletantforening (Niels Haastrup)

Odense fortællerkreds: Jens Peter Madsen

Fritidsskuespiller Kåre Kildemoes

Afbud: Den flyvende kuffert, HCA Festspillene, Hexekedlen, Næsby Amatørteater, Fjordagerscenen, TPI scenen, Hesbjerg Børneteater

Referat

Line Hauger introducerer netværksideen. Nogle kredse har nedlagt sig selv og derfor er idéen om at danne teaternetværk opstået på Landsrepræsentantskabsmødet i DATS. DATS ønsker en fortsat god kontakt til de forskellige scener og enkeltmedlemmer og har derfor iværksat et pilotprojekt støttet af Dansk Folkeoplysnings Samråd for at generere teaternetværk i de nedlagte kredse. Projektet består i at skabe netværk i tre udvalgte kommuner: Varde Kommune, Odense kommune og Herning Kommune. Dette projekt skal udmunde i en rapport og en trin for trin guide til, hvordan man opretter et sådant netværk og hvordan man som netværk kan tage kontakt til sin kommune. Kommunesammenlægningerne har nogle steder betydet ændringer for frivillige foreninger i kommunerne, derfor kan der være et behov for at forholde sig til, hvordan man etablerer en god kontakt til sin kommune. Selv om Odense kommune ikke er blevet sammenlagt, kan det stadig være interessant at skabe et teaternetværk. Eksempelvis har Varde nu, efter det afholdte netværksmøde, oprettet et teaternetværk.

Hvad gør Odense kommune for de frivillige foreninger

Odense kommune har en aktiv kulturpolitik, som er en del af deres kulturstrategi, der er arbejdet målrettet på i 4 år.

Kommune giver støtte og ideen er, at det skal være åbent for alle. Der fokuseres på samarbejde mellem de eksisterende scener. Måske for meget fokus på scenerne som en slags vækstlag til finkulturen? Der er også fokus på frivillige ledere og der gives tilskud til lederkurser. Odense

kommunes Kulturforvaltning har 17 ansatte, hvoraf de 9 er kulturkonsulenter. De fungerer som bindeled mellem støtte og forening og kommune.

Odense kommune prioriterer støtte højt. Der gives 181 kr. til medlemmer under 25 år/over 65 år. Mange andre kommuner går under gennemsnittet. Mellem 12 og 17 år støttes med 60 kr.; 362 kr. gives til handicappede medlemmer. Dog ingen støtte til de andre aldersgrupper. Man skal betale tilsvarende beløb selv, som man får i støtte. Derudover ydes almindeligt tilskud og underskudsgaranti.

Line konstaterer, at kommunens hjemmeside er ikke nem at finde rundt på.

De forskellige sceners/medlemmers økonomi/forhold til kommunen

Odense Musical Teater: samarbejder med Event House. Der er ikke økonomi i det, men gode ideer. Har afholdt møder med kulturudvalget (ikke med penge som det primære fokus) og har fået gode råd og vejledning. Får ikke aktivitetstilskud. By- og kulturudvalget får en ansøgning hvert år. Har et byrådsmedlem i bestyrelsen, der ved hvem, der skal kontaktes kommunalt og omkring sponsorater. De får lokaler og gratis husleje i kulturcenter, som kun bruges af dem. Derudover forskellige driftstilskud - dog ikke det beløb, de søger. (Søgte 250.000 - fik 140.000 kr.) En forestilling koster omkring 1 million. Er ok med støtten, bare de får det beløb, de søger. Altså et udmærket samarbejde, men har brug for flere midler. Har ikke en fast kontaktperson i forvaltningen, men ringer til chefen.

Odense Børne- og Ungdomsteater: Får tilskud til drift. Får som regel det, de har søgt. Det dækker lønninger og lokaleudgifter, som de har lejet privat. (Ca. 350.000 kr./år)

Har 90 elever fra 4 - 22 år og de betaler kontingent. Samarbejdet med kommunen er godt, vil gerne have flere penge. Har ikke råd til det ekstraordinære. Bygningerne trænger og vil gerne lave en scene, men har ikke økonomi til det. Der produceres en årlig teaterkavalkade uden for huset, hvor alle er med, resulterende i ca. 15 forestillinger i maj. Her søges underskudsgaranti. Fik den sidste år som et fast tilskud. Samarbejde med OUH (Odense universitets hospital). Søger også andre sponsorater og er ved at blive bedre til det. Prøver at forhøje driftstilskud. Har kontaktperson i kommunen, Allan Norman. Han og Peter Bak arbejder for teatrets sag i kommunen.

Nedergade Teatret: Er en forening med en bestyrelse. Får tilskud fra kommunen, ca. 150.000 kr. om året. Det dækker ca. husleje. Bruger samme kontaktpersoner som Odense Musical Teater. Har søgt om forhøjet tilskud, da de gerne vil have udvidet lokaler og det skulle ikke være noget problem. Kontakter ikke kommunen særligt ofte, måske fordi de ikke er særligt synlige. Nedergade Teatret har ingen på lønningslisten; det klares via frivillige. Teatret har snart 60 års jubilæum. Har aldrig søgt om flere penge. Har masser de gerne vil bruge penge på. Kan eventuelt søge støtte til vedligehold.

Kåre Kildemoes: har søgt penge via DATS og overvejer at lave en forening, så de kan søge flere midler til kurser etc. Line informerer om, at der i DATS findes en aktivitetspulje, alle kan søge. (Se nederst i referatet for yderligere information)

Fraugde Amatørteater: Er medlem af gymnastikforening og får tilskud gennem fritidsordningen. De får gratis lokaler, men ikke tilskud til forestillinger. Instruktør er dog aflønnet. Får ledertilskud pga. medlemskab i gymnastikforening. Får sponsorpenge (program): ca. 20 annoncører. Føler ikke, at de har behov for kontakt til kommunen. De udfylder skemaer og det er det.

Stenløse Kultur & Dilletantforening: Er en privat forening, åben for alle. Har ingen kontakt til kommunen. Har årligt ca. 4 foredrag og 1 forestilling. I perioden november til marts har de udgifter 2 x ugentligt til lokaleleje i forsamlingshus. Denne betales af kontingent. Ca. 225 medlemmer i aldersgruppen 50 - 75 år. Mangler penge og arbejder på at blive godkendt som forening og dermed kunne søge støtte.

Odense Fortællerkreds: Er en forening, men ikke medlem af DATS, men Jens Peter Madsen er det personligt. Der er ingen medlemmer under 25 år, men dog nogle over 65, som kan få aktivitetstilskud. Har en udmærket kontakt til Odense kommune. Har fået underskudsgaranti til de årlige programmer. Får også noget støtte til omkostninger. Mangler penge til lokaler og kurser. Der blev talt om eventuelt at få Michael Lykke ud som foredragsholder.

Hvad er minimumskrav til kommunerne mht. støtte og tilskud?

Nogle få kommuner yder tilskud til personer over 25 år, men det er ikke særligt ofte tilfældet. Mange kommuner nedlægger folkeoplysningsudvalg. De har ofte ikke nogle penge at uddele, men fungerer kun som en godkendende faktor. Odense har ikke noget folkeoplysningsudvalg.

Folkeoplysningsloven er en rammelov, hvilket betyder at loven er en ramme for, hvad kommunerne skal og kan yde af tilskud til frivillige folkeoplysende foreninger. Inden for disse rammer nedsætter kommunalbestyrelserne selv en lokal tilskudsmodel.

Loven siger at kommunen skal:

- give tilskud til aktiviteter for børn og unge under 25 år.
- Stille ledige, offentlige lokaler til rådighed for foreningen
- Give tilskud til foreningens egne eller lejede lokaler, når de bruges til aktivitet for børn og unge under 25 år.

Dog er der ingen fastsatte minimumsbeløb til tilskud til aktiviteter for børn og unge under 25 år. De kan i princippet vælge at afsætte 500 kr. til alle foreningerne i kommunen og dermed uddele i alt 500 kr. til alle foreningerne i løbet af et år i den pågældende kommune. Mht. lokaler, så skal de give 65 % i tilskud til udgifterne på foreningens egne eller lejede lokaler. Hvis de fin-

der andre offentlige lokaler som er lige så egnede, så kan de vælge at anvise disse i stedet for de egne eller lejede lokaler. Offentlige lokaler er altid gratis.

Loven siger at kommunen kan:

- Give tilskud til personer over 25 år.
- Højere lokaletilskud
- Tilskud til særlige initiativer.
- Oprette et lokalt folkeoplysningsudvalg med repræsentanter fra de frivillige foreninger.

Det vil sige at ovenstående skal de ikke, men kan vælge.

Hvad kan Odense gøre overfor kommunen?

Kulturstrategien bliver en form for varemærke og brand af byen. Flere oplevelser giver flere penge. Der er stor fokus på kulturpolitikken i kommunerne, fordi oplevelsesøkonomien blomstrer.

Man skal tale kommunernes "sprog". Dette kunne være en funktion til Odense amatørteaterråd/netværk: Gøre Odense kendt for at støtte op om kulturen.

Man kan eventuelt udarbejde en strategi, så alle ikke ringer til kulturkonsulenterne og formændene. - Scenernes/medlemmernes modydelse for den kommunale støtte bliver oplevelser.

Line er imod underskudsgaranti. Ser et problem i, at man selv lægger ud indtil forestillingen går i minus - så får man pengene. Det er et problem ikke at få lov til at optjene en sund økonomi til at generere nye tiltag og det synes langt mere hensigtsmæssigt med produktionsstøtte.

Oftest søger man direkte tilskud og får i stedet underskudsgaranti. Dette er dog ved at vende i Odense. Man får ofte regulær støtte og ellers udbetales underskudsgarantien inden forestillingen - og så skal man betale tilbage, hvis der bliver overskud.

Der pointeres, at man ikke er særligt velinformeret om støttemulighederne. Hermed fordelen ved netværket. Generelt er kommunernes hjemmesider dårlige til at informere om tilskudsordninger, der mangler eksempelvis en overskuelig liste over støttemulighederne - også en vigtig funktion for netværket at gøre opmærksom på.

Der gøres også opmærksom på, at tidsfristen for at søge den store kulturpulje nærmer sig. Inden 1. december skal man have søgt den store kulturpulje til '08. Kan være tilskud til forestilling. Hvis beløbet er over 25.000 kr., bliver det behandlet i By- og kulturudvalget (politikere). Under 25.000 kr. bliver behandlet i Kultursekretariatet. (embedsmænd)

Hvad kan man bruge netværket til?

Hvordan skal det være og hvad skal det gøre? Ideen er, at afstanden mindskes mellem teatrene. Det skal være overskueligt at mødes med hinanden inden for kommunegrænserne. Man kan også lave større projekter i samarbejde, eksempelvis til DATS' 60 års jubilæum, hvor der er en nyoprettet pulje (Se nederst i referatet for yderligere information)

Der er åbenbart prøvet at lave et teaternetværk før. Dette løb ud i sandet, fordi det ikke blev holdt ved lige.

Der er bred enighed om, at netværket kan bruges!

- Odense skal vide, hvad alle de gode scener og grupper kan.
- Og de skal vide, hvad de hjælper ved at skabe gode rammer.
- Dialogforum. Fælles mailingliste - eks tekniske spørgsmål, pædagogiske spørgsmål, kostumer. (Esbjerg Amatørteaterråd bruger deres mailingliste meget.)
- Man kan udveksle ideer og informere om tiltag, evt. kursus.
- Afholdelse af 1-2 møder årligt og skitserer nogle ideer. Med referat og minimale forpligtelser.
- Samarbejdspartnere.

Søren Wiilsbøll har selv prøvet at stifte et musical forum mellem 8 spil. De mødes 2 gange om året. Konstaterer, at man prioriterer sit eget teater højere end forum og bruger derfor mindst muligt energi på det, men ser det som et godt sted til at udveksle ideer og informationer.

(www.musical-forum.dk)

Stenløse Kultur- & Dilletantforening har eksempelvis brug for at låne kostumer. Odense Børne- og Ungdomsteater føler sig nogle gange isoleret og synes det er en god ide. Odense Fortællerkreds vil gerne brede sig og ønsker for eksempel at arbejde sammen med andre foreninger.

Generelt bred enighed om at kunne kommunikere rundt i netværket og eksempelvis bruge det til erfaringsudveksling. Man kan bruge mails til at reklamere for forestillinger. Og netværket kan bruges til at se hinandens forestillinger. Nedergade teatret informere om, at de har DATS rabat og i øvrigt et DATS bibliotek.

Et andet forslag er at linke til hinandens hjemmesider.

Er det vigtigt for kommunikationen, at grupperne ligner hinanden, så erfaringsudvekslingen kan blive mest hensigtsmæssig - eller er der også en kvalitet i, at man er forskellige?

Nogle kommuner ønsker at efterligne Horsens. Men netværket kan bruges til at manifestere sig som det vækstlag, man er.

Odense kommune vil meget gerne have at man samarbejder på tværs af foreninger (der ikke nødvendigvis har noget med teater at gøre)

Næste skridt...

ALLE som figurerer på kommunens hjemmeside over amatørteater - ikke kun i DATS regi, skal inviteres.

Netværket kan være et fælles talerør til kommunen. Ensartet kontakt giver mere viden og nemmere kommunikation. Kommunen skal også informeres om, at der nu findes dette bindeled, eventuelt ved at invitere 2 repræsentanter fra Kulturforvaltningen.

Man kan slå på, at kommunen også har gavn af netværket og kan bruge det til at profilere sig - i Odense kan man samarbejde.

Erfaringen er, at der skal være en overordnet styring - en koordinator.

Niels Haastrup er valgt sammen med Lars Maarup. Der skal findes en hverdagsaften i januar. Der tages først kontakt til de kommunale folk og man finder en dato derigennem.

Odense Børne- og Ungdomsteater foreslår at snakke med kommunen og researche i, hvem der skal kontaktes.

Line udsender referat og samler mailadresser til en mailingliste - også med de, der har meldt afbud til dagens møde. Der skal laves en liste over øvrige scener - findes på Odense kommunes hjemmeside.

Line sender også en artikel om at gå til virksomheder og få sponsorater etc.

Næste udgave af Rampelyset handler om kommunerne - gode og dårlige historier.

Skriv til Line om gode ideer, om hvordan det går i netværket - alt, hvad der kan bruges i rapporten.

Held og lykke med Odense amatørteaterråd

Aktivitetspuljen

Pulje for alle medlemmer der bor i et område hvor kredsens er nedlagt. Puljen kan søges hvis man bor i et af følgende områder: Bornholm, Fyn, Ålborg-Himmerland, Det gamle Ringkøbing amt eller det gamle Ribe amt. Midlerne til puljen kommer fra den andel af kontingentindbetalingerne til DATS fra medlemmerne i de nedlagte kredse, som tidligere er blevet tilbageført til kredsbestyrelserne.

Formål: Aktivitetspuljen skal tilgodese de medlemmer der er bosiddende i et område der ikke er dækket af en kreds.

Retningslinjer: Scenen/gruppen/foreningen/institutionen/personen skal være medlem af DATS - Landsforeningen for Dramatisk Virksomhed og høre hjemme i et område hvor der ikke findes en DATS kreds.

Hvad kan der søges til?

- * Teknik - Tilskud til køb eller leje af diverse teknisk udstyr.
- * Produktion - Eksempelvis tilskud til: scenografi, kostumer, PR og honorarer.
- * Projekter - Eksempelvis tilskud til: Teaterlejre, festivaler eller lignende.

* Rejsetilskud - Tilskud til rejseudgifter i forbindelse med festivaler i ind og udland, kurser og uddannelse.

Ansøgningskema? Nej - Der anvendes ikke ansøgningskema men ansøgningen vedlægges en projektbeskrivelse på maks. 1-2 A4 sider, med maks. 3 sider bilag inkl. et fuldstændigt budget.

Ansøgningen sendes til DATS, Nygade 15, 6300 Gråsten eller dats@dats.dk

OBS: Sender du flere sider i en ansøgning, så vær venlig ikke at samle dem med hæfteklammer!

Behandlingstid 4 - 5 uger

Jubilæumspulje, DATS' 60 års fødselsdag, på 100.000 kr.

Retningslinjer: Som led i fejringen af DATS 60 års jubilæum har Hovedudvalget afsat 100.000,- kr. til en særlig jubilæumspulje. Retningslinjerne for jubilæumspuljen er som følger:

Formål: At yde støtte til projekter der synliggør amatørteatret og DATS 60 års jubilæum.

Der vil blive lagt vægt på projekter, som er et samarbejde mellem to eller flere af DATS medlemskategorier f.eks. scene/gruppe og kreds/teaterfællesskab, bibliotek og skole m.v.

Der kan ydes støtte i størrelsesordenen 5.000 kr. til 15.000 kr. Projektet skal være afsluttet i 2008.

Ansøgningskema: Der er intet ansøgningskema.

Ansøgningen sendes til: DATS, Nygade 15, 6300 Gråsten eller til dats@dats.dk

OBS: sender du flere sider i en ansøgning, så vær venlig ikke at samle dem med hæfteklammer!

Ansøgningsfrist: Løbende

Behandlingstid: 4 - 6 uger.

Bilag 3

Netværksmøde i Herning Kommune d. 28. 01. 2008, faciliteret af Vildbjerg Amatør Teater

- Teaternetværk i storkommuner

Repræsenteret:

Vildbjerg Amatør Teater: Kirsten Aastrup; Jane Skærbæk

Snebjerg Amatørteater: Tove Overgaard; Lotte Winther; Jørgen Rasmussen,

Splyf: Camilla Øgelund; Christina De Laurent Andersen

Teamteatret: Mikael Helmuth

Aulum Revy- og amatørteaterforening ARA: Lis Madsen

VUIF: Helle Helsinghof; Mette Pedersen

Afbud: Haderup Amatørteaterforening, Alhusets Teaterklub, Kibæk amatørteaterforening (samt Ørnhøj og Vind)

Mødekoordinator: Line Hauger

Referent: Ann Vægter

Referat

Virkeligheden i de fleste kommuner:

Generelt for alle de sammenlagte kommuner er, at det ikke er nemt at finde information på deres hjemmeside om tilskud til frivillige foreninger eller andre tilskudsmuligheder til amatørkulturen. De undskyldte sig alle med, at de ikke er færdige med hjemmesiden, da der har været så meget i forbindelse med sammenlægningen, og at de stadig arbejder på sagen. Odense kommunes hjemmeside er nu ikke særlig meget nemmere at finde oplysninger på, selvom de ikke har arbejdet med harmonisering og sammenlægning. En anden generel observation om de sammenlagte kommuner er, at de er meget imødekommende, når man kontakter dem og stiller spørgsmål om deres tilskudsregler.

Der er sket en større professionalisering i kommunerne, hvilket betyder at politikerne har mindre at skulle have sagt. Det er forvaltningerne der har overtaget - og det sker med vedtagne politikker og flere regelsæt.

Hvad gør Herning kommune for de frivillige foreninger?

Virkeligheden i Herning Kommune

Herning kommune består nu af Herning, Aaskov, Trehøje og Aulum-Haderup, dvs. de er i høj grad blevet en storkommune. I Herning har de efter sammenlægningen besluttet at effektivisere arbejdet med tilskud i kommunen. Herning Kommune har nedlagt Folkeoplysningsudvalget, da de med tiden kun har behandlet godkendelse af foreningerne. Derfor er der nu fem foreningsråd og et kulturelt samråd. Hvert foreningsråd har hver deres tilskudsordning, og amatørkulturen går

under "blandede foreninger". Foreningerne får kun tilskud, hvis de har medlemmer under 25 år, samt hvis deres medlemstal for medlemmer over 25 år ikke overstiger 10 pct. Umiddelbart er beløbene ikke særligt høje, men foreningerne har også mulighed for at søge underskudsgaranti hver gang, de laver et projekt.

Selve beslutningen om underskudsgaranti er 45 år gammel og er et ønske fra foreningernes side i følge kommunens konsulent. Det vil sige, at foreningerne selv har valgt underskudsgaranti frem for projektstøtte. Men, som kommunens konsulent sagde, så har de jo mulighed for at søge igen og igen til projekter. Det problematiske ved underskudsgaranti er, at det klinger så negativt: *I skal have et underskud, før vi kan støtte jeres projekt!* Det betyder, at projektet *skal* gå i nul, og at man indtil projektet er afsluttet selv skal lægge ud, da kommunen først udbetaler underskudsgarantien efter projektets afslutning. Samtidig betyder det også, at man ikke kan kalkulere med et overskud, der ville kunne generere flere aktiviteter. Herning kommunes svar på denne holdning var, at de mente, det var mest retfærdigt på den måde, da man så fordelte pengene ligeligt til dem, der har brug for det. Snejbjerg Amatørteaterforening kunne fortælle, at der for tiden arbejdes på muligheden for at bruge den gamle højskole i Herning til blandt andet amatørteatre. Dette arbejdes der stadig på, og Snejbjerg er meget interesseret, da de er ved at være trætte af at spille rundt omkring på skoler. Generelt kan man sige, at teaterforeningerne i Herning kommune føler, at de har et okay samarbejde med kommunen. Selvfølgelig kan man altid bruge flere penge; det er det, det i sidste ende drejer sig om. Flere penge til flere aktiviteter. Men ud over det, så føler de, at de har et fint samarbejde med kommunen.

Opsummering:

Folkeoplysningsudvalget er blevet nedlagt, da de kun administrerede godkendelser af foreninger. I stedet er Kulturelt Samråd oprettet. De bevilger Underskudsgaranti - den mest foretrukne støtte fra kommunens side. Den har eksisteret som støttemulighed i Herning Kommune i 45 år og ifølge Kulturelt Samråd er der opbakning for denne form i alle foreningerne. Der har været iværksat foreningshøringer (borgerinddragelse), men ingen af mødedeltagerne har hørt om det/er blevet inviteret.

Hvad er gruppernes erfaringer med Herning kommune?

Frygten blandt deltagerne er, at der ikke er nok kendskab til yderområderne, men kun de foreninger, der er beliggende i Herning. Samtidig er der usikkerhed omkring at det vil volde store problemer på sigt med kommunesammenlægningen - her primært af økonomisk art.

Mikael Helmuth (Teamteatret). Opfordrer til fælles front, men som enkeltindivider (foreninger) - fordi hver har sin sag og et overvældende antal henvendelser frem for én samlet er sværere at affeje. Det resulterede i en diskussion om formen: fælles front virker nok stærkt på mange områder, det har dog også svagheder, fordi der er kultur- og genreforskelle på grupperne og måske

er der ikke de ikke samme behov. Alligevel er der opbakning på en samling af en art, fordi det giver god mening at erfaringsudveksle, hvilket der generelt er stor opbakning for.

Kommunen ejer noget af Herning Højskole. Man kan man spille der gratis, dog er prøveforløbet ikke gratis.

Ofte er kulturen på idrættens betingelser. Øvrig kultur er nedprioriteret, fordi idrætten har god økonomi. Tit er det en betingelse, at kulturcentre/hallerne får barsalget ved et arrangement. Nogle arbejder under idrætsforening og får derfor ikke del i et eventuelt overskud - det går direkte til idrætsforening. Eksempelvis er Snebjerg officielt medlem af idrætsforening, men arbejder på at blive selvstændige. Et andet eksempel er, at Vildbjerg ikke må tage entré, for så skal de betale lokaleleje på kulturcentret.

Rigtig mange er ramt af besparelser og ændringer som følge af kommunesammenlægningen. I en af de tidligere kommuner i Herning området, Trehøje Kommune, gav man tidligere tilskud pr aktivitet - og nu får man pr. barn (de, der er indbefattet af Folkeoplysningsloven)

DATS anbefaler, at man går til de lokale politikere, fordi de muligvis ikke ved/er bevidste om, hvad deres handlinger har af konsekvenser. Eventuelt kan man også diskutere andre støttemuligheder end underskudsgarantien, fordi det er uhensigtsmæssigt, at mange laver budget med tanke på underskud...

For at forbedre situationerne er der forslag om et samlet møde for hele område, hvor man kan fremstille relevante problemstillinger og invitere en masse politikere. Bred enighed om, at enhver forening bør have de samme vilkår og at det bør være kommunens pligt at støtte op omkring amatørteater - som man støtter spejdere og idræt. Der er alt for stor fokus på motion og sundhed og der er lige så meget livsglæde og aktivitet i teater. Skolerne i kommunen nedprioriterer pt teater mere, hvilket er en opgave, amatørteatret nu også løfter - endnu en god grund til, hvor vigtigt det er at støtte denne form for aktivitet.

Kontraktmodeller blev også diskuteret - eksempelvis når foreninger varetager skole/fritidsordning eller involverer sig i integrationsprojekter - noget for noget. Foreningerne går der tit på kompromis med sig selv for at få nogle penge.

En idé er måske at "malke" temaer og puljer, altså at tilpasse sit projekt ud fra de forskellige tematiske puljer, der er. Dog mere hensigtsmæssigt rent kulturpolitisk at puljen passer til projektet, frem for at projektet former sig efter puljen.

Der er en generel opfattelse af, at Herning Kommune lover en masse, men ikke kan holde det; et indtryk af, at målene/indstillingerne er for høje.

Hvad er minimumskrav til kommunerne mht. støtte og tilskud?

Ofte er det desværre laveste fællesnævner mht. kommunernes støtteordninger.

Folkeoplysningsloven er en rammelov, hvilket betyder, at loven er en ramme for, hvordan kommunerne skal og kan yde tilskud til frivillige, folkeoplysende foreninger. Inden for disse rammer

nedsætter kommunalbestyrelserne selv en lokal tilskudsmodel. Hvilket i yderste konsekvens kan betyde, at kommunerne i begrænset forstand selv kan 'tolke' rammeloven og beskære noget af støtten.

Loven siger at kommunen *skal*:

- give tilskud til aktiviteter for børn og unge under 25 år.
- Stille ledige, offentlige lokaler til rådighed for foreningen.
- Give tilskud til foreningens egne eller lejede lokaler, når de bruges til aktivitet for børn og unge under 25 år.

Dog er der ingen fastsatte minimumsbeløb til tilskud til aktiviteter for børn og unge under 25 år. De kan i princippet vælge at afsætte 500 kr. til alle foreningerne i kommunen og dermed uddele i alt 500 kr. til alle foreningerne i løbet af et år i den pågældende kommune.

Med hensyn til hjælp til lokaleudgifter, skal de give 65 % i tilskud til udgifterne på foreningens egne eller lejede lokaler. Dog kan kommunen, såfremt de finder andre offentlige lokaler som er lige så egnede, vælge at anvise disse i stedet for de egne eller lejede lokaler. Offentlige lokaler er altid gratis.

Loven siger at kommunen *kan*:

- Give tilskud til personer over 25 år.
- Yde højere lokaletilskud.
- Give tilskud til særlige initiativer.
- Oprette et lokalt folkeoplysningsudvalg med repræsentanter fra de frivillige foreninger.

Det vil sige, at ovenstående ikke er tvungent, men **valgfrit**.

Hvad kan Herning Amatørteaterråd gøre overfor kommunen?

Der blev foreslået, at man inviterer kommunen ud på teatrene: man kan vise forestillinger og eventuelt laver en form for ønskescenario over, hvordan kommunen kan hjælpe og bakke op om amatørteaterkulturen. Det er en god idé at sammenligne sig med andre kommuner, som gør noget godt for amatørteaterforeningerne, så man skaber en positiv konkurrenceånd i kommunen. Ifølge kommunen er der en pulje på 650.000 kr. om året til underskudsgaranti/anden støtte af projekter. Og i kommunens forslag til kulturpolitik skrives der, at der satses på græsrodderne/fyrtårne. Der er ingen konkret handlingsplan, så man kan satse på at være medskabende i den fase!

Hvad kan man bruge netværket til?

Generelt er der en stor interesse for et erfaringsnetværk. En portal bliver foreslået. Netværket kan bruges til orientering om, hvornår hvem spiller - en form for kalenderkoordineringsliste med tilhørende liste over kontaktpersoner. Det er fornuftigt at koordinere spilleperio-

der, så man ikke overlapper, idet alle grupper trækker på mere eller mindre det samme publikum.

Netværket er endvidere en mulighed for at bakke op om hinanden og se hinandens forestillinger.

Konkret aftales et møde på Herning Højskole med lokalpolitikere - med en dagsorden til, hvordan kommunens kulturpolitik bliver ført ud i livet. Her er der også mulighed for at belyse de individuelle foreningers behov.

Mikael blev spurgt, om han vil facilitere mødet. Han foreslår, at resten af deltagerne samler sig og finder ud af, hvad der skal tales om, og vil derefter gå videre med oplægget til de rette folk. Planen bliver derfor et fælles oplæg, der italesætter amatørteatrets situation og hvad de optimale omstændigheder er. At sige til kommunen "Vi vil gerne hjælpe jer med at optimere jeres kulturpolitik, derfor har vi en god plan til hvordan I hjælper græsrodderne."

Line laver et spørgeskema, sender det ud til grupperne, samler info og forfatter et oplæg, der bliver sendt til Mikael. - Og Mikael kontakter politikere og tager initiativ til et møde. Satses på politikermøde en mandag primo april.

Herning amatørteaternetværk blev derefter en realitet.

Inden mødets afslutning, bliver det af Kirsten (Vildbjerg) påpeget, at det måske er en idé at samles og finde ud af, *hvem* man er og *hvad* behovene er og opsamle statements inden man afholder politiker-mødet. Derfor forslag om at mødes inden politikermøde. Kirsten tager initiativ til mødet, som blev vedtaget og finder sted **mandag d. 10. marts kl. 19 i Vildbjerg kulturcenter.**

Efter politikermødet tager Helle Helsinghof og Mette Tørvad til VUIF tager initiativ til næste erfaringsudvekslingsmøde i Vinding. I Esbjerg afholder man et møde hvert halve år - og ved hvert møde bliver der så aftalt en ny mødekoordinator, der står for næste møde. Denne form satses der på at bruge i det nyoprettede netværk - så ingen skal stå alene med ansvar, referater og koordinering.

Herning amatørteaternetværk kan udover erfaringsudveksling og som fælles talerør til kommunen bruges til dialogforum - udveksling om tekniske spørgsmål, pædagogiske spørgsmål, annoncere efter arbejdskraft, efterlysning af kostumer, rekvisitter m.m. Man kan indgå i hinandens bestyrelser, linke til hinanden via de respektive hjemmesider og fungere som samarbejdspartnere.

Der blev desuden oplyst, at man kan søge om midler/overskud fra enarmede tyveknægte på restauranter etc. i lokalsamfundet.

Line laver og sender liste over mulige fonde at søge med forklaring og ideer til, hvordan tilgangen skal være.

Bilag 4: Brev til Varde

Kære teatermenneske i Varde kommune

Vi vil hermed invitere dig til teaternetværksmøde d. 28. oktober 2007 i 7-kantens lokaler i Janderup. Hvis I har tid og lyst, så kan I komme allerede kl. 15.00 og se 7-kantens forestilling "Hvem støver af" af Neil Simon. Kl. 18.00 vil DATS og 7-kanten være vært for en sandwich eller to og selve mødet starter **kl. 19.00.**

Vi vil gerne samle alle teatermennesker i Varde kommune for at oprette et teaternetværk og et kommunalt amatørteaterråd.

Vi har sammen med 7-kanten taget initiativet til at afholde et netværksmøde med jer i Varde kommune. Netværksmødet skal være med til at afgøre og definere, hvordan vi kan bruge hinanden i kommunen, og hvilket slags samarbejde vi kan tilbyde hinanden.

Svar sendes til Line Hauger e-mail: lhauger@hotmail.com eller på telefon: 2077 8907 senest d. 23. Oktober 2007.

Med venlig hilsen

Line Hauger og 7-kanten

Bilag 5: Brev til Odense

Kære teatermenneske i Odense kommune

Vi vil hermed invitere dig til teaternetværksmøde d. 4. November 2007 på Nedergadeteatret kl. 15.00. Middelfartvej 125 - 1. sal, 5200 Odense V .

Vi vil gerne samle alle teatermennesker i Odense kommune, for at oprette et teaternetværk og et kommunalt amatørteaterråd.

Vi har sammen med Nedergadeteatret taget initiativet til at afholde et netværksmøde med jer i Odense kommune. Netværksmødet skal være med til at afgøre, hvordan vi kan bruge hinanden i kommunen, og hvilket slags samarbejde vi kan tilbyde hinanden.

Svar sendes til Line Hauger e-mail: lhauger@hotmail.com eller på telefon: 2077 8907 senest d. 29. oktober 2007.

Med venlig hilsen

Line Hauger, DATS og Nedergadeteatret

Bilag 6: Brev til Herning

Kære teatermenneske i Herning Kommune

Vi vil hermed invitere dig til teaternetværksmøde d. 28. januar 2008 i Vildbjerg Amatør Teater kl. 19.00.

Teatret ligger i Vildbjerg Kulturcenter, Sportsallé 6, 7480 Vildbjerg

Vi vil gerne samle alle teatermennesker i Herning Kommune for at oprette et teaternetværk og et kommunalt amatørteaterråd.

Vi har sammen med Vildbjerg taget initiativet til at afholde et netværksmøde med jer i Herning Kommune. Netværksmødet skal være med til at afgøre hvordan vi kan bruge hinanden i kommunen, og hvilket slags samarbejde vi kan tilbyde hinanden.

Svar sendes til Line Hauger e-mail: lhauger@hotmail.com
eller på telefon: 2077 8907 senest d. 23. januar

Med venlig hilsen

Line Hauger, DATS og Vildbjerg Amatørteater.